

Úterý, 22. října 2013

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

EVROPSKÝ PARLAMENT

P7_TA(2013)0431

Lidská práva v oblasti Sahelu

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 22. října 2013 o stavu lidských práv v oblasti Sahelu (2013/2020(INI))

(2016/C 208/01)

Evropský parlament,

- s ohledem na klíčové úmluvy a smlouvy OSN a Afriky v oblasti lidských práv, včetně Africké charty lidských práv a práv národů,
- s ohledem na Úmluvu o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW) a na její opční protokol,
- s ohledem na Protokol o právech žen v Africe připojený k Africké chartě lidských práv a práv národů,
- s ohledem na Římský statut přijatý dne 17. července 1998, který vstoupil v platnost dne 1. července 2002,
- s ohledem na dohodu z Cotonou podepsanou dne 23. června 2000 a revidovanou dne 22. června 2010,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 25. června 2012 o strategickém rámci EU pro lidská práva a demokracii a o akčním plánu EU pro lidská práva a demokracii a s ohledem na rozhodnutí Rady ze dne 25. července 2012 o jmenování zvláštního zástupce Evropské Unie pro lidská práva ⁽¹⁾ a ze dne 18. března 2013 o jmenování zvláštního zástupce Evropské unie pro oblast Sahelu ⁽²⁾, a zejména s ohledem na články v jeho mandátu týkající se lidských práv,
- s ohledem na závěry Rady o oblasti Sahelu, zejména o Mali, včetně závěrů ze dne 21. března 2011 o strategii EU na podporu bezpečnosti a rozvoje v oblasti Sahelu, a na novější závěry, včetně závěrů ze dne 17. a 31. ledna, 18. února, 22. dubna, 27. května a 24. června 2013,
- s ohledem na deklaraci OSN o ochraně žen a dětí za mimořádných událostí a za ozbrojených konfliktů a na rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1325(2000) a č. 1820(2008) o ženách, míru a bezpečnosti,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 14. června 2011 o ukazatelích EU pro komplexní přístup k provádění rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 1325(2000) a č. 1820(2008) o ženách, míru a bezpečnosti ze strany EU,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 200, 27.7.2012, s. 21.

⁽²⁾ Úř. věst. L 75, 19.3.2013, s. 29.

Úterý, 22. října 2013

- s ohledem na obecné zásady EU týkající se lidských práv,
- s ohledem na obecné zásady EU týkající se násilí páchaného na ženách a dívkách a boje proti všem formám diskriminace žen,
- s ohledem na rezoluce Rady bezpečnosti OSN a na zprávy generálního tajemníka OSN a Vysokého komisaře OSN pro lidská práva, které se týkají oblasti Sahelu, a zejména Mali,
- s ohledem na zprávu generálního tajemníka OSN ze dne 14. června 2013 adresovanou Radě bezpečnosti OSN a pojednávající o situaci v oblasti Sahelu a na integrovanou strategii OSN pro oblast Sahelu, která tvoří přílohu k této zprávě,
- s ohledem na zprávu OSN o lidském rozvoji z roku 2013,
- s ohledem na plány Evropské komise pro provádění humanitární pomoci v Sahelu,
- s ohledem na společné závěry předsedů z mezinárodní dárcovské konference nazvané „Společně pro nové Mali“, která se konala v Bruselu dne 15. května 2013,
- s ohledem na konferenci na vysoké úrovni o ženách ve vedoucích funkcích v oblasti Sahelu, která se konala dne 9. dubna 2013 v Bruselu z podnětu Evropské unie, kanceláře zvláštního vyslance generálního tajemníka OSN pro oblast Sahelu a orgánu OSN pro rovnost žen a mužů a pro posílení postavení žen (UN Women),
- s ohledem na akční plán EU pro rovnost žen a mužů a pro posílení postavení žen v oblasti rozvoje (2010–2015),
- s ohledem na zprávu generálního tajemníka OSN ze dne 8. dubna 2013 o Západní Sahaře určenou Radě bezpečnosti OSN, a zejména na její zmínku o provázanosti mezi Západní Saharou a situací v oblasti Sahelu, a s ohledem na strategii na podporu bezpečnosti a rozvoje v oblasti Sahelu vypracovanou Evropskou službou pro vnější činnost (ESVČ), a zejména na tvrzení v ní obsažené, že problémy v oblasti Sahelu jsou přeshraniční a úzce spolu souvisejí a že pouze regionální přístup a ucelená strategie, která zapojuje také sousední státy Maghrebu, umožní pokrok v oblasti,
- s ohledem na zprávu zvláštního zpravodaje ze dne 28. února 2013 o mučení a jiném krutém, nelidském či ponižujícím zacházení nebo trestání, která se týká jeho mise do Maroka, včetně Západní Sahary,
- s ohledem na své usnesení ze dne 25. listopadu 2010 o situaci v Západní Sahaře ⁽¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. prosince 2012 o výroční zprávě o stavu lidských práv a demokracie ve světě v roce 2011 a politice Evropské unie v této oblasti ⁽²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 7. února 2013 o 22. zasedání Rady OSN pro lidská práva ⁽³⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 16. února 2012 o postoji Parlamentu k 19. zasedání Rady OSN pro lidská práva ⁽⁴⁾,
- s ohledem na výroční zprávu vysoké představitelky Evropské unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku o společné zahraniční a bezpečnostní politice, která je určena Evropskému parlamentu a byla Radou schválena dne 4. října 2012,
- s ohledem na článek 48 jednacího řádu,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 99 E, 3.4.2012, s. 87.

⁽²⁾ Přijaté texty, P7_TA(2012)0503.

⁽³⁾ Přijaté texty, P7_TA(2013)0055.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 249 E, 30.8.2013, s. 41.

Úterý, 22. října 2013

- s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci a na stanoviska Výboru pro rozvoj a Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví (A7-0325/2013),
- A. vzhledem k tomu, že oblast Sahelu je jedním z nejchudších regionů světa, který se potýká se závažnými problémy, pokud jde o lidská práva, právní stát, bezpečnost a ozbrojené konflikty a také hospodářský a sociální rozvoj; vzhledem k tomu, že extrémní chudobu v regionu zachycuje index lidského rozvoje OSN za rok 2012, který řadí Niger (186. místo), Čad (184. místo), Burkinu Faso (183. místo) a Mali (182. místo) mezi šest nejméně rozvinutých zemí světa;
- B. vzhledem k tomu, že jedním z charakteristických znaků této oblasti je efekt přelévání, které je způsobeno převážně politickou nestabilitou, chudobou a nezabezpečenými hranicemi a které ve své podstatě zapříčiňuje problémy v oblasti lidských práv společně pro celou oblast Sahelu; vzhledem k tomu, že tento charakteristický znak poukazuje na potřebu dobře sladěného a holistického přístupu k celé ekogeografické oblasti Sahelu;
- C. vzhledem k tomu, že zavedení demokracie, míru a řádné správy věcí veřejných představuje pro státy Sahelu zásadní výzvu; vzhledem k tomu, že tyto státy musí zahájit proces prosazování lidských práv a základních svobod, vymýcení diskriminace žen a menšin a podpory vzdělávání a etnického usmíření;
- D. vzhledem k tomu, že oblast působnosti tohoto usnesení zahrnuje země uvedené ve strategii EU pro oblast Sahelu, konkrétně Mauritánii, Mali, Niger a příslušné oblasti Burkiny Faso a Čadu; vzhledem k tomu, že širší zeměpisná a ekologická definice Sahelu je i nadále velice významná s ohledem na sdílené problémy regionu v oblasti lidských práv, které vyvstávají z konfliktů a z různých selhání při zajišťování bezpečnosti osob, včetně státní nestability; vzhledem k tomu, že tato zpráva se bude také zabývat stavem lidských práv v uprchlických táborech na nesamosprávném území Západní Sahary a v oblasti Tindúf;
- E. vzhledem k tomu, že v Mali je podle údajů OSN nejvyšší úmrtnost matek na světě – odhaduje se na 1 100 úmrtí na 100 000 živě narozených dětí; vzhledem k tomu, že zpráva OSN o lidském rozvoji z roku 2013 uvádí, že Niger a Mali mají obzvláště vysokou míru úmrtnosti dětí mladších pěti let, která přesahuje 200 úmrtí na 1 000 živě narozených dětí, pokud matka nemá žádné vzdělání; vzhledem k tomu, že Světová banka odhaduje, že míra dětí zapsaných do škol v Nigeru a Mali, která činí 62 %, respektive 63 %, patří mezi nejnižší na světě; vzhledem k tomu, že podle odhadů OSN bylo v roce 2012 v oblasti Sahelu a v Západní Africe potravinovou a výživovou krizí zasaženo přibližně 18 milionů osob; vzhledem k tomu, že podle odhadů Komise se v roce 2013 bude 10,3 milionu osob v této oblasti stále ještě potýkat s problémy se zabezpečením potravin, z čehož 4,2 milionu tvoří obyvatelé Mali, 1,4 milionu dětí mladší pěti let, jimž hrozí vážná akutní podvýživa, a další 3,1 milionu dětí, jimž hrozí mírná akutní podvýživa; vzhledem k tomu, že Komise přispěla ke zřízení světové aliance pro odolnost v oblasti Sahelu (AGIR-Sahel) a na období 2012–2013 přislíbila humanitární a rozvojovou pomoc ve výši 517 milionů EUR;
- F. vzhledem k tomu, že části obyvatelstva těchto států nemají přístup k lékařské péči, a že trpí četnými endemickými nemocemi, jako je cholera, zánět mozkových blan, zarděnky a HIV/AIDS; vzhledem k tomu, že počet úmrtí zapříčiněných infekcí HIV/AIDS je vysoký – 11 000 nemocných umírá ročně v Čadu, 7 100 v Burkině Faso, 4 400 v Mali a 4 300 v Nigeru;
- G. vzhledem k tomu, že státy Sahelu jsou bohaté na přírodní zdroje, zejména ropu, zlato a uran, avšak příjmy plynoucí z této těžby nejsou v dostatečném rozsahu zpětně vkládány do místního hospodářství s cílem umožnit rozvoj těchto států;
- H. vzhledem k tomu, že občanské války nebo etnické konflikty vyvolávají stěhování obyvatelstva a vedou k budování uprchlických táborů, jako jsou Mentao v Burkině Faso, Mangaize v Nigeru, M'Bera v Mauritánii nebo Breijing v Čadu; vzhledem k tomu, že životní a hygienické podmínky v těchto táborech jsou otřesné;
- I. vzhledem k tomu, že se v posledních dvaceti letech konaly v Mali pravidelné volby; vzhledem k tomu, že před státním převratem byla tato země považována za relativně úspěšný příklad demokracie v Africe;

Úterý, 22. října 2013

- J. vzhledem k tomu, že krize v Mali má mnoho rovin a nelze ji zjednodušovat na etnický konflikt; vzhledem k tomu, že však skupiny ozbrojených džihádistů zneužily rozhořčení Tuaregů a jejich touhy po nezávislosti či větší autonomii severního Mali a počátkem roku 2012 se připojily k povstání Národního hnutí za osvobození Azawadu a následně zaujaly jeho místo; vzhledem k tomu, že tyto skupiny, zejména Ansar Dine, al-Káida islámského Maghrebu a Hnutí za jednotu a džihád v západní Africe, dále těžily z nestability vyvolané následným převratem v Bamaku i z širší regionální nestability a že byly zásobovány z nekontrolovaných zbrojních skladů v Libyi; vzhledem k tomu, že bezprostřední existenční hrozba, jíž je vystaven samotný malijský stát, spolu se systematickým porušováním lidských práv na severu země uspíšily ozbrojený zásah francouzských a afrických sil a jednotek OSN s cílem ukončit páchaní brutálních činů a porušování lidských práv ze strany extremistických skupin, obnovit demokracii, právní stát a autoritu malijského státu a znovu zajistit dodržování lidských práv; vzhledem k tomu, že dne 18. června 2013 byla podepsána předběžná mírová dohoda mezi malijskou vládou a povstaleckými silami; vzhledem k tomu, že situace v Mali vyžaduje reakci, která nebude řešit pouze ohrožení bezpečnosti, ale jejíž součástí bude rovněž dlouhodobý závazek a rázná opatření mezinárodního společenství k řešení hluboce zakořeněných politických, rozvojových a humanitárních problémů;
- K. vzhledem k tomu, že přítomnost teroristických skupin v oblasti Sahelu vede k velké nestabilitě a nejistotě v regionu z důvodu zajímání rukojmích a násilných útoků; vzhledem k tomu, že Sahel je tranzitní oblastí pro přepravu drog pocházejících od zločineckých skupin z Latinské Ameriky; vzhledem k tomu, že překupníci drog jsou často propojeni s teroristickými skupinami, které zajišťují bezpečnou přepravu; vzhledem k tomu, že přítomnost těchto překupníků je jedním ze zdrojů nestability jak pro Sahel, tak pro Evropskou unii, která je často cílovou stanicí tohoto obchodu;
- L. vzhledem k tomu, že vlády států v oblasti Sahelu musí zapojit příslušné skupiny obyvatelstva, aby se dosáhlo trvalého řešení krize; vzhledem k tomu, že nezbytným předpokladem pro dosažení dlouhodobé stability je především účast žen na řešení krize v oblasti Sahelu; vzhledem k tomu, že boj proti beztrestnosti, včetně beztrestnosti v souvislosti s násilím páchaným na základě pohlaví během konfliktu, je zásadní pro zajištění stability regionu a pro vybudování trvalého míru;
- M. vzhledem k tomu, že EU věnuje oblasti Sahelu zvýšenou pozornost, jak dokládá přijetí strategie EU na podporu bezpečnosti a rozvoje v oblasti Sahelu v roce 2011, vyslání mise SBOP EU (EUCAP Sahel Niger) zaměřené na budování kapacit v červenci 2012 a výcvikové mise SBOP EU (EUTM) do Mali v únoru 2013 a jmenování zvláštního zástupce EU pro oblast Sahelu; vzhledem k tomu, že mandát nového zvláštního zástupce EU, schválený dne 18. března 2013, obsahuje silnou lidskoprávní složku;
- N. vzhledem k tomu, že složité a vzájemně provázané problémy vyžadují komplexní a koordinovaný přístup, jenž využije celé škály nástrojů a politik EU, které by spojily cíle EU týkající se řešení krizí, bezpečnostního sektoru, rozvojové spolupráce a ekologické udržitelnosti se snahami EU v oblasti lidských práv, podpory demokracie a právního státu; vzhledem k tomu, že součástí komplexní strategie pro daný region by měla být účinná koordinace činnosti příslušných komisařů, např. komisaře pro rozvoj a humanitární pomoc, ESVČ, zvláštních zástupců EU, včetně zvláštního zástupců pro lidská práva a pro oblast Sahelu, protiteroristického koordinátora EU a členských států řízená místopředsedkyní Komise, vysokou představitelkou; vzhledem k tomu, že účinné řešení současné krize musí zahrnovat i hospodářské a sociální strategie zaměřené na zlepšení životní úrovně obyvatelstva;
- O. vzhledem k tomu, že politiky EU by se měly zaměřit zejména na rozvoj venkova a zemědělství s cílem zajistit dostupnost potravin, a přispět tak k trvalému socioekonomickému rozvoji subsaharské Afriky; vzhledem k tomu, že Komise mj. ve spolupráci s Úřadem OSN pro koordinaci humanitární činnosti (UNOCHA), Dětským fondem OSN (UNICEF), Organizací spojených národů, vysokým komisařem OSN pro uprchlíky (UNHCR) a Světovým potravinovým programem (WFP) zahájila iniciativu AGIR-Sahel, jejímž cílem je v rámci komplexního přístupu EU zlepšit spolupráci mezi jednotlivými organizacemi při řešení potravinové krize v Sahelu; vzhledem k tomu, že podle zjištění partnerů by v případě, že by v budoucnu znovu udeřilo sucho, bylo nutné do sítě sociálního zabezpečení nejzranitelnějších osob investovat minimálně 750 milionů EUR;

Úterý, 22. října 2013

- P. vzhledem k tomu, že porušování lidských práv a politická, environmentální, rozvojová a humanitární krize v oblasti Sahelu postihují především ženy, které jsou často oběťmi diskriminace, mimořádného fyzického ohrožení a lidské nejistoty, chronické chudoby a marginalizace; vzhledem k tomu, že rovnost žen a mužů, posílení politického a hospodářského postavení žen, podpora rovnosti pohlaví a ochrana práv žen jsou zásadními prvky pro snížení chudoby a posílení udržitelného rozvoje; vzhledem k tomu, že společenské prostředí, jež ženy v rostoucí míře omezuje, snižuje jejich mobilitu, produktivitu a v konečném důsledku i schopnost být skutečnými vůdkyněmi a ochránkyněmi ženských práv; vzhledem k tomu, že v oblasti Sahelu tvoří ženy mezi drobnými zemědělci většinu, a přesto jsou z hlediska pozemkových práv znevýhodňovány; vzhledem k tomu, že skutečnost, že ženy půdu nevlastní, přispívá k jejich chudobě; vzhledem k tomu, že ze studií vyplývá, že dostane-li se ženám vzdělání a mohou-li vydělávat a spravovat své příjmy, vede to k řadě pozitivních výsledků, např. k poklesu úmrtnosti matek a dětí, ke zlepšení zdravotního stavu a výživy žen a dětí, k nárůstu zemědělské produktivity, ke zmírnění změny klimatu, zpomalení růstu populace, k rozvoji ekonomik a přerušování cyklů chudoby;
- Q. vzhledem k tomu, že na summitu o plánovaném rodičovství, který se konal v Londýně v červenci 2012, si více než stovka vlád, mezinárodních agentur a nevládních organizací stanovila jako cíl investovat do roku 2020 další 4 miliardy USD a pomoci nich zvýšit o 120 milionů počet žen užívajících antikoncepci v 69 nejchudších zemích světa, k nimž patří i země Sahelu; vzhledem k tomu, že tato částka pouze doplňuje stávající obnos ve výši 10 miliard USD;
- R. vzhledem k tomu, že země Sahelu jsou signatáři dohody z Cotonou; vzhledem k tomu, že partnerství s Evropskou unií je založeno na vzájemně dojednaných ustanoveních o lidských právech a řádné správě věcí veřejných a jeho součástí je rozvojová pomoc, řádná správa, podpora lidských práv a humanitární pomoc;
- S. vzhledem k tomu, že spolupráce EU s Africkou unií (AU), Hospodářským společenstvím států západní Afriky (ECOWAS), Svazem arabského Maghrebu, regionálními institucemi zabývajícími se lidskými právy, orgány OSN pro lidská práva a organizacemi občanské společnosti zůstává i nadále nezbytným předpokladem produktivního prosazování ochrany lidských práv a pokroku v této sféře v oblasti Sahelu;
- T. vzhledem k tomu, že dne 14. června 2013 generální tajemník OSN ve své zprávě určené Radě bezpečnosti OSN navrhl, aby byla přijata integrovaná strategie pro oblast Sahelu založená na třech strategických cílech, tj. posílení inkluzivní a účinné správy v celém regionu, vybudování státních a regionálních bezpečnostních mechanismů schopných čelit přeshraničním hrozbám a sjednocení humanitárních a rozvojových plánů a opatření s cílem zajistit dlouhodobou odolnost;
- U. vzhledem k příměří, které platí od roku 1991 v oblasti Západní Sahary a které bylo uzavřeno mezi marockou vládou a Frontou Polisario; vzhledem k tomu, že OSN považuje Západní Saharu za nesamosprávné území; vzhledem k tomu, že Saharská arabská demokratická republika je řádným členem Africké unie a že ji v současné době uznává více než 35 států OSN, avšak nikoliv OSN jako celek, ani žádný z členských států EU; vzhledem k tomu, že Maroko má zákonnou povinnost zodpovídat se z výkonu faktické správní moci nad územím a obyvatelstvem Západní Sahary; vzhledem k tomu, že OSN funguje pod vedením Rady bezpečnosti jako zprostředkovatel s cílem nalézt řešení konfliktu; vzhledem k tomu, že podle generálního tajemníka OSN však nedošlo k žádnému pokroku v základních otázkách budoucího statusu tohoto území; vzhledem k tomu, že referendum o statusu Západní Sahary, které bylo v zásadě poprvé odsouhlaseno v roce 1988, se doposud nekonalo;
- V. vzhledem k tomu, že Maroko podepsalo a ratifikovalo několik mezinárodních smluv a smluv o lidských právech, jako například Mezinárodní úmluvu o ochraně všech osob před násilným zmizením, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech (ICCPR), Úmluvu proti mučení (CAT), Úmluvu o odstranění všech forem diskriminace žen a Deklaraci OSN o ochraně obránců lidských práv (UNPHRD);
- W. vzhledem k tomu, že rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1754(2007), 1783(2007), 1871(2009), 1920(2010), 1979(2011), 2044(2012) a 2099(2013) vyzvaly sousední státy, aby plně spolupracovaly s Organizací spojených národů a mezi sebou a aby zvýšily své nasazení závazek s cílem najít východisko ze současné patové situace a postoupit na cestě k politickému řešení;
- X. vzhledem k tomu, že uprchlické tábory poblíž města Tindúf v Alžírsku, které byly založeny před 37 lety, jsou dnes druhé nejdéle fungující na světě; vzhledem k tomu, že politická patová situace vylučuje jakýkoliv realistický výhled na jejich zrušení nebo na přesídlení či navrácení jejich obyvatel v blízké budoucnosti do vlasti;

Úterý, 22. října 2013

Y. vzhledem k tomu, že z porušování lidských práv je obviňována jak marocká vláda, tak Fronta Polisario; vzhledem k tomu, že mandát mise OSN pro referendum v Západní Sahaře (MINURSO) nezahrnuje lidskoprávní rozměr a neposkytuje žádný mechanismus, který by umožnil hlášení případů údajného porušování lidských práv; vzhledem k tomu, že Rada bezpečnosti OSN v rezoluci č. 2099 ze dne 25. dubna 2013 prodloužila mandát mise MINURSO; vzhledem k tomu, že otázky lidských práv jsou ve zprávě generálního tajemníka ze dne 8. dubna 2013 věnovány tři strany; vzhledem k tomu, že Rada bezpečnosti OSN a členské státy EU v Radě bezpečnosti OSN nepodpořily návrh USA, aby Mise OSN pro referendum v Západní Sahaře (MINURSO) získala mandát v oblasti lidských práv, což vedlo k veřejným demonstracím v Západní Sahaře;

Obecné úvahy

1. vyjadřuje své hluboké znepokojení nad stavem lidských práv v oblasti Sahelu, který zhoršily četné krize v politické, sociální, hospodářské a ekologické oblasti; zdůrazňuje, že hluboce provázané výzvy vyžadují integrovanou a komplexní politickou reakci a politické řešení, do něhož se zapojí různé strany konfliktu;

2. konstatuje, že stav dodržování lidských práv v oblasti Sahelu se stal v důsledku ozbrojeného konfliktu v Mali a intervence francouzských a afrických sil a jednotek OSN viditelnějším v mezinárodním měřítku; uznává, že tento konflikt vyvolal v této zemi specifické problémy a také zhoršil již existující strukturální nedostatky v Mali i jinde v oblasti, jako např. v Libyi; zdůrazňuje však, že současné znepokojení ohledně Mali by nemělo odvrátit pozornost od vleklých a přetrvávajících problémů ve zbytku oblasti Sahelu, které mají zásadní dopad na lidská práva, zejména se jedná o organizovaný zločin, otroctví, obchodování s lidmi, zbraněmi a drogami, džihádistický extremismus a radikalizaci, nestabilizovanou správu věcí veřejných a korupci veřejných institucí a systémovou a oslabující chudobu, dětské vojáky a diskriminaci žen;

3. připomíná, že propustnost hranic je určujícím rysem zemí v tomto regionu; zdůrazňuje, že zhoršení situace v oblasti Sahelu úzce souvisí s masivním pronikáním zbraní do severní části Mali v důsledku války v Libyi, zatímco na hranicích jiných zemí tohoto regionu byli libyjsí rebelové systematicky odzbrojováni; znovu opakuje svou výzvu k regulaci a důsledné kontrole prodeje zbraní s cílem zabránit tomu, aby se členské státy podílely na zvyšování počtu konfliktů;

4. vítá zvýšenou pozornost, kterou lidským právům věnuje politika EU; poznamenává, že OSN vypracovala komplexní strategii týkající se oblasti Sahelu se silným důrazem na lidská práva; připomíná, že EU a země Sahelu jakožto signatáři dohody z Cotonou přijaly vzájemné závazky chránit lidská práva a zásady demokracie na základě právního státu a transparentní a odpovědné správy věcí veřejných; zdůrazňuje, že státy v oblasti Sahelu jsou smluvními stranami většiny mezinárodních smluv, které chrání lidská práva, práva žen a práva dětí;

5. zdůrazňuje, že EU jako největší dárcce pomoci plní významnou úlohu při řešení rozvojových problémů, kterým oblast Sahelu čelí; zdůrazňuje, že je důležité, aby se do snah například o vymýcení chudoby a hladu, o propagaci rovnosti žen a mužů a o snížení úmrtnosti dětí zapojily v souladu s rozvojovými cíli tisíciletí i jiné mezinárodní subjekty;

Lidská práva v ozbrojených konfliktech

6. za zvláště naléhavý považuje stav lidských práv v Mali, kde jsou ze severu země hlášeny případy závažného porušování lidských práv ozbrojenými skupinami tuarežských rebelů a džihádistů; poznamenává, že mezi údajné zločiny patří hromadné znásilňování, mučení, mrzačení a kruté zacházení, včetně amputací a veřejného bičování, veřejného ukamenování za podezření z cizoložství, násilí páchaného na základě etnického původu, pokusů o etnické čistky, poprav vězňů bez řádného soudu, masakru malijských vojáků, nezákonného zatýkání a věznění, vynášení rozsudků bez řádného soudního řízení, nucených sňatků a sexuálního otroctví, záměrného útočení na kulturní objekty a ničení a rabování majetku; je hluboce znepokojen novými trendy v oblasti teroristických a zločinných metod, mezi které patří například sebevražedné bombové atentáty, únosy a zadržování rukojmích a využívání dětí jako lidských štítů; podotýká, že od ledna roku 2013 byly také mnohokrát hlášeny případy porušování lidských práv podezřelých džihádistů či dalších osob považovaných za spolupracující se skupinami rebelů ze strany některých útvarů malijských bezpečnostních sil a v menší míře i skupin občanské sebeobrany; podotýká, že oběti pocházejí převážně z komunity Tuaregů, Arabů a Fulbů a že je armáda opakovaně obviňována z odvetných opatření na základě etnického původu; vyjadřuje vážné znepokojení nad tím, že mezi údajně spáchané trestné činy patří mučení a nelidské zacházení, nucená zmizení a popravy vězňů i civilistů bez řádného soudu; dále vyjadřuje své obavy nad hlášenými případy zabíjení, mučení a zmizení příslušníků bezpečnostních sil

Úterý, 22. října 2013

věrných předpřevratovému Tourého režimu v jižním Mali, které má na svědomí armáda; se značným znepokojením dále upozorňuje, že nášlapné miny podle dostupných zpráv zabíjejí a mrzačí malijské civilisty, včetně dětí; vyzývá všechny bojovníky, aby přestali používat nášlapné miny a aby rychle a účinně spolupracovali s regionálními a mezinárodními subjekty, a zajistili tak úplné odstranění této munice;

7. vítá podepsání mírové dohody v Mali dne 18. června 2013, které předcházelo úspěšnému konání prezidentských voleb a mírovým jednáním mezi malijskými orgány a povstaleckými ozbrojenými skupinami v severním Mali, a vítá závazek všech signatářů ukončit jakékoli projevy porušování lidských práv; vítá jejich odhodláním dosáhnout jednoty, dialogu a obnovy ústavního pořádku; uvědomuje si nicméně, že se jedná o předběžnou dohodu, po které musí obě strany provést kroky, jež povedou k definitivnímu ukončení konfliktu; naléhavě vyzývá malijské orgány a jejich mezinárodní partnery, aby za tímto účelem pozorně sledovaly nové formy porušování lidských práv, a to především represálie na základě etnického původu, ke kterým začalo docházet po znovuzískání některých částí severního Mali, které by mohly představovat velkou překážku pro budování míru a usmíření, pokud by jim nebyla věnována patřičná pozornost; v této souvislosti vítá skutečnost, že malijská vláda vytvořila jednotky, jež dohlížejí na vojenské operace v severní části země, a že zahájila vyšetřování údajného porušování lidských práv, které je připisováno některým složkám malijských ozbrojených sil; vyzývá ozbrojené síly, aby se zachovaly profesionálně, když upevňují své postavení v oblastech ovládaných dříve rebely; navíc vyzývá vládu Mali, aby zdvojnásobila své úsilí a usnadnila podávání zpráv o porušování práv v rámci operací, které nyní provádí, i v rámci případných budoucích ofenziv, a to i prostřednictvím podpory Národního výboru pro lidská práva, a aby při výsleších podezřelých ozbrojenců dodržovala řádný postup; opakuje, že odsuzuje oznámené případy krutého zacházení s civilním obyvatelstvem, vězni a vojáky; připomíná rozhodnutí žalobce Mezinárodního trestního soudu, že je důvodné se domnívat, že zvěrstva spáchaná během konfliktu v Mali mohou představovat válečné zločiny; dále se domnívá, že některé z těchto činů by mohly být považovány za zločiny proti lidskosti;

8. vyjadřuje vážné znepokojení nad tím, že dalším důvodem stále se zhoršující destabilizace v Mali je zvyšující se úroveň korupce, která brání v poskytování mezinárodní pomoci obyvatelům severu země, mezi které patří například Tuaregové, Songhajové, Arabové a další; zdůrazňuje, že jedním z nejnebezpečnějších důsledků korupce je vytvoření podmínek pro kulturní a etnickou separaci severního a jižního Mali;

9. s velkým znepokojením konstatuje, že Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) odhaduje počet vnitřně vysídlených osob v Mali na téměř 300 000, vedle více než 175 000 uprchlíků v sousedních zemích, jako je Burkina Faso, Niger, Mauritánie a v menší míře i Alžírsko; vyzývá k podniknutí okamžitých kroků v těch uprchlických táborech a těch částech severního Mali, které údajně trpí cholerou, extrémními problémy se zabezpečením potravin a hrozbou dětskou úmrtností, která v důsledku podvýživy a nedostatečného přístupu k nezávadné vodě a zdravotní péči výrazně převyšuje celoregionální průměr; vyzývá mezinárodní dárce, aby urychleně splnili své finanční závazky a neprodleně shromáždili chybějících 290 milionů USD, které umožní Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky ukončit závažnou potravinovou krizi, v důsledku níž v současnosti trpí 3,4 milionu Malijců; zdůrazňuje význam zajištění bezpečnosti uprchlíků a vnitřně vysídlených osob a usnadnění jejich řádného návratu do domovských komunit jakožto klíčového prvku pro národní usmíření;

10. upozorňuje na utrpení žen v důsledku současného konfliktu v Mali; jako válečné zločiny obzvláště odsuzuje únosy a znásilnění, které jsou využívány jako válečné zbraně; očekává, že EU a další mezinárodní partneři Mali budou úzce spolupracovat s malijskými orgány na provedení závazků obsažených v rezolucích Rady bezpečnosti OSN č. 1325 a 1820 a v komplexním přístupu EU; upozorňuje, že je důležité zřídit přechodné soudní mechanismy, které pomohou ukončit beztrestnost pachatelů násilí založeného na pohlaví;

11. naléhavě žádá EU a země Sahelu, aby v plném rozsahu provedly tyto rezoluce Rady bezpečnosti OSN: rezoluci č. 1325 o ženách, míru a bezpečnosti, která vyzývá k účasti žen na všech aspektech a na všech úrovních řešení konfliktu, rezoluci č. 1820 o sexuálním násilí v konfliktu a situacích po konfliktu a následné rezoluce č. 1888, 1889 a 1960, které vycházejí z výše uvedených rezolucí; vyzývá proto ke zdůraznění a k zajištění účasti žen v procesech budování míru a k uznání nutnosti zohlednit hledisko pohlaví při předcházení konfliktům, při mírových operacích, humanitární pomoci a obnově po skončení konfliktů; odsuzuje mimořádné utrpení, kterému jsou v oblastech, v nichž probíhají válečné konflikty, vystaveny ženy pouze z důvodu, že jsou to ženy; trvá na tom, že činy tohoto typu, včetně znásilňování dívek vojáky, nucené prostituce, nuceného oplodňování žen, sexuálního otroctví, znásilňování, sexuálního obtěžování a konsensuálních únosů (jimž předchází svedení), jsou trestnými činy, před nimiž nelze zavírat oči; tvrdí, že EU musí k těmto činům přistupovat jako k zásadním problémům, jež je nutno zohlednit; zdůrazňuje, že je nezbytné zajistit, aby ženy a dívky, které se staly oběťmi znásilnění v ozbrojených konfliktech, měly možnost podstoupit potrat;

Úterý, 22. října 2013

12. zdůrazňuje, že ženy jsou často oběťmi diskriminace, pokud jde o uznání jejich podílu na boji za mír; připomíná, že v případě, kdy je do procesů řešení konfliktů a budování míru pravidelně zapojováno více žen, hrají tyto ženy klíčovou úlohu při mírových jednáních, čímž se rozšiřuje rozsah rekonstrukce, obnovy a budování míru; vyzývá tedy k tomu, aby se ženy podílely na všech vnitrostátních, regionálních a mezinárodních procesech usmiřování týkajících se Mali, a zejména severu země; žádá, aby vnitrostátní akční plány podle rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1325 byly předmětem pravidelného přezkumu a aby nejdůležitější body byly pravidelně aktualizovány;

13. vyjadřuje zděšení nad závažnými násilnými činy a brutálním násilím páchanými na dětech v Mali, včetně dobře zdokumentovaného odvodu dětí a využívání dětských vojáků téměř všemi ozbrojenými skupinami, které operují na severu země, počítaje v to i vládní síly; zdůrazňuje, že je důležité vyčlenit dostatečné zdroje na demobilizaci a navrácení dětských vojáků do běžného života; z tohoto důvodu vítá návrh dohody mezi malijskou vládou a OSN, podle níž mohou být dětské vojáky působící v ozbrojených skupinách předáni zástupcům OSN, a oceňuje kroky, které přijala organizace UNICEF za účelem začlenění těchto dětí do běžného života; vyjadřuje hluboké znepokojení nad závěry poslední zprávy OSN o dětech a ozbrojených konfliktech, která zdůrazňuje, že charakter a taktiky konfliktu v Mali představují pro děti nebývalé hrozby; co nejdůrazněji odsuzuje zabíjení a mrzačení dětí, znásilňování a sexuální násilí, nucené sňatky, únosy a útoky na školy a nemocnice a bránění dívkám v přístupu ke vzdělání, k čemuž během konfliktu v Mali dochází; upozorňuje, že většina škol na severu nebyla ještě znovu otevřena, a naléhavě vyzývá, aby byly ihned učiněny kroky, které umožní školám obnovit výuku; upozorňuje na případy opuštěných dětí, které se narodily po znásilněních v severním Mali, což je znepokojující tendence, kterou je třeba naléhavě řešit; dále vyjadřuje hluboké znepokojení nad údajným zadržováním dětí spolu s dospělými a nad výsledky, kterým byly děti podrobeny bez řádné ochrany; vítá v této souvislosti záměr Rady bezpečnosti OSN poskytnout zvláštní ochranu ženám a dětem postiženým ozbrojeným konfliktem;

14. vyzývá všechny země Sahelu, aby se zapojily do politiky prevence a ochrany s cílem zabránit násilnému odvádění dětí do ozbrojených skupin; vyzývá tyto země, aby děti neodváděly jako vojáky do svých řádných armád a aby odsoudily každého, kdo by tento válečný zločin spáchal;

15. odsuzuje pokus o zničení cenného kulturního dědictví na severu Mali, kdy ozbrojené skupiny ničily starobylé súfijské hrobky a další vzácné památky v Timbuktu a Gau spolu s asi 4 200 starobylými rukopisy, obřadní masky etnické skupiny Dogonů, kulturní domy (togunas) v Douentze a knihovny v Kidalu i jinde; domnívá se, že kulturní znesvěcení, jehož jsme byli na severu Mali svědky, představuje válečný zločin; vítá Akční plán UNESCO pro obnovu kulturního dědictví a zachování starobylých rukopisů v Mali a požaduje pro něj podporu ze strany EU;

16. vítá francouzskou vojenskou operaci „Serval“, která byla zahájena dne 11. ledna 2013, a její příslib zajistit suverenitu, jednotu a územní celistvost Mali jako první krok k obnově a demokratizaci Mali; v návaznosti na to vítá rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 2100 přijatou dne 25. dubna 2013, která klade silný důraz na lidská práva, a pokyny obsažené v mandátu Multidimenzionální integrované stabilizační mise OSN v Mali (MINUSMA), aby monitorovala, pomáhala, vyšetřovala a oznamovala Radě bezpečnosti všechny případy zneužívání či porušování lidských práv a porušování mezinárodního humanitárního práva; vítá začlenění prvku školení o lidských právech do výcvikové mise SBOP EU (EUTM) v Mali;

17. podporuje mezinárodní misi na podporu Mali, misi MINUSMA, která 1. července 2013 nahradila misi předchozí, a rovněž misi EUCAP Sahel; vítá návrh generálního tajemníka OSN ze dne 14. června 2013 na vytvoření „integrované strategie OSN pro oblast Sahelu“, která by měla řešit všechny aspekty krize: zlepšení správy, boj proti trestné činnosti (obchodování s drogami, lidmi, zbraněmi a cigaretami, praní peněz) a proti terorismu, humanitární pomoc; vítá zejména cíle této strategie, kterými je posílení účinné a globální správy v celé oblasti a integrace rozvojových a humanitárních plánů a zásahů s cílem zajistit dlouhodobou odolnost;

18. vítá důležitou úlohu mezinárodní mise na podporu Mali vedené africkými zeměmi (AFISMA), která položila základy pro vznik mise OSN pro stabilizaci Mali (MINUSMA); vítá rovněž velký africký oddíl v misi MINUSMA, a zejména rozhodnutí AU vyslat pozorovatele v oblasti lidských práv, kteří budou součástí oddílu; doufá, že oba tyto aspekty se v operacích v Africe stanou běžným standardem; vítá skutečnost, že jak malijské orgány, tak ozbrojené skupiny přislíbily v prozatímní mírové dohodě, že usnadní rozmístování pozorovatelů; vítá příchod pozorovatelů do Gaa a Timbuktu a doufá, že bude brzy možné rozmístit pozorovatele i v Kidalu, neboť je důležité vyšetřit případy porušování lidských práv na severu země, jichž se údajně dopustily všechny strany zapojené do malijského konfliktu; dále vítá pomoc Komise těmto pozorovatelům a její snahu vyškolit a rozmístit další místní a regionální pozorovatele z řad občanské společnosti prostřednictvím evropského nástroje pro demokracii a lidská práva; naléhavě žádá EU, aby se z této zkušenosti poučila

Úterý, 22. října 2013

a aby s pomocí subjektů malijské občanské společnosti na celostátní i místní úrovni hledala vhodné cesty, jak zajistit dostatek vyškolených odborníků, kteří by mohli být v urgentních situacích rychle vysláni do terénu, a poskytovat tak tvůrcům politik EU v případě potřeby odborné rady;

19. upozorňuje na naléhavou potřebu zlepšit dodržování mezinárodních norem v oblasti lidských práv a humanitárního práva v ozbrojených konfliktech; vyzývá vysokou představitelku, aby si vzala ponaučení z tragických událostí v Mali i z jiných nedávných konfliktů a přezkoumala obecné pokyny EU týkající se mezinárodního humanitárního práva, snažila se o efektivnější uplatňování těchto pokynů a podpořila probíhající iniciativu Mezinárodního výboru Červeného kříže a švýcarské vlády, jejímž cílem je reformovat současný mezinárodní správní rámec týkající se mezinárodního humanitárního práva;

20. vítá závěry mezinárodní dárcovské konference nazvané „Společně pro nové Mali“, která se konala dne 15. května 2013; zdůrazňuje, že se dárci zavázali darovat Mali v následujících dvou letech 3,25 miliardy EUR, přičemž EU stojí v čele se závazkem ve výši 520 milionů EUR; chválí plán malijské vlády na udržitelnou obnovu Mali; vítá skutečnost, že je věnována mimořádná pozornost zajištění transparentnosti veřejných účtů a účtů v těžebním průmyslu; podporuje návrh zákona proti nezákonnému obohacování a jeho schválení malijskou vládou a zdůrazňuje, že je důležité splnit závazek dárcovské konference pečlivě sledovat systematické uplatňování zákona po jeho přijetí; lituje, že se v závěrech konference neodrazil deklarovaný závazek EU přejít v rámci rozvojové spolupráce na přístup založený na právech; vyzývá EU a její mezinárodní partnery, aby v rámci účinného a koordinovaného postupu navazujícího na konferenci plnili své společné závazky; znovu připomíná, že je třeba spojit pomoc s institucionálními reformami a viditelným sociálním a politickým rozvojem; dále chválí konstruktivní zapojení regionálních subjektů; žádá s přihlédnutím k úrovni všeobecně rozšířené korupce malijských orgánů, aby bylo zavedeno veškeré nezbytné zajištění a záruky, aby vyplacené částky mohly být v co nejkratší lhůtě použity skutečně na pomoc malijskému obyvatelstvu;

21. znovu připomíná důležitost ustanovení EU o lidských právech ve všech dohodách se třetími zeměmi, včetně těch v oblasti Sahelu; domnívá se, že tato ustanovení jsou jedním z nejučinnějších nástrojů EU, který může vést jednak k udržitelnému rozvoji nejméně rozvinutých zemí a jednak k řádnému dodržování a ochraně lidských práv v těchto zemích;

22. domnívá se, že boj s beztrestností, poskytnutí odškodnění obětem a stíhání všech pachatelů závažných porušení lidských práv bez ohledu na příslušnost a postavení, včetně beztrestnosti v případě násilí páchaného na základě pohlaví během konfliktů, které má dopad na důstojnost žen, je zásadní pro zajištění trvalého míru a stability v Mali; vítá proto, že malijská vláda situaci postoupila Mezinárodnímu trestnímu soudu a že žalobce tohoto soudu zahájil oficiální vyšetřování, a také vítá prohlášení malijské vlády a povstaleckých skupin, jež učinily v článku 18 předběžné mírové dohody, podle něhož očekávají, že mezinárodní vyšetřovací komise vyšetří údajné válečné zločiny, zločiny proti lidskosti a další případy vážného porušování lidských práv a mezinárodního a humanitárního práva v celém Mali; vyzývá EU a další mezinárodní partnery Mali, aby během mírových jednání považovali problém beztrestnosti za prioritu, aby vládě pomohli plnit její cíl, kterým je vyšetření a stíhání pachatelů těchto činů a uplatňování ustanovení předběžné mírové dohody, a aby zajistili, že pachatelé trestných činů spojených se sexuálním násilím budou postaveni před soud; znovu opakuje, že toto vyšetřování musí zahrnovat trestné činy a obzvláště kruté jednání, kterých se dopustily všechny strany;

23. vítá skutečnost, že malijská vláda zřídila dne 6. března 2013 Národní komisi pro dialog a usmíření, a to na dvouleté funkční období; trvá na tom, že Národní komise musí mít co nejreprezentativnější charakter a co nejdříve dosáhnout praktických výsledků; proto obzvláště vítá reprezentativní složení Národní komise, o čemž svědčí její místopředsedové, neboť to dokazuje úsilí o začlenění všech skupin obyvatel do politického procesu a o jeho pluralitu; poznamenává, že Národní komise má za úkol dokumentovat porušování lidských práv, ke kterému došlo od začátku konfliktu; vybízí dále Komisi, aby prozkoumala otázky, které vedly ke vzniku malijské krize, aby otevřeně a komplexně prověřila obvinění z údajného zneužívání a diskriminace tuarežských komunit od vyhlášení nezávislosti Mali a aby doporučila smysluplná zlepšení; dále vítá jmenování vyslance malijskou vládou, který má pokračovat v dialogu s ozbrojenými skupinami na severu; v této souvislosti upřímně doufá, že povolební politická scéna v Mali usnadní intenzivnější dialog a větší důvěru mezi jednotlivými komunitami, což je nezbytný předpoklad pro mír a stabilitu, a že se všechny malijské komunity zaváží k výchově dětí ke vzájemné toleranci a respektu; vyzývá EU a její partnery z mezinárodního společenství, aby tento proces národního usmíření a vstřícného dialogu maximálně podpořili;

Úterý, 22. října 2013

24. podtrhuje, že různé konflikty v oblasti Sahelu způsobily rozsáhlejší přesídlování obyvatelstva uvnitř států i nárůst počtu uprchlíků; vyjadřuje hluboké znepokojení nad četnými uprchlickými krizemi a situací uprchlíků v oblasti, včetně mnoha uprchlíků, jejichž situace nesouvisí s krizí v Mali; upozorňuje zejména na tisíce uprchlíků z Dárfúru ve východním Čadu a čadské obyvatele vracející se z Dárfúru, kterým chybí čistá voda, přiměřené obydlí a zdravotní péče, a konstatuje, že kvůli polosuchému podnebí hrozí zesílení boje o zdroje s hostitelským obyvatelstvem, a zvyšuje se tedy také potenciál nestability; mimoto upozorňuje na tíživou situaci mnoha tisíců uprchlíků ze Středoafričké republiky v jižním Čadu, kde obydlí a zemědělství ohrožují záplavy; v této souvislosti se připojuje k výzvě Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, aby se zvýšila finanční a logistická pomoc pro čadské bezpečnostní síly při ochraně táborů, především vzhledem k údajným útokům na humanitární objekty; dále vyjadřuje obavy o osoby prchající do Nigeru kvůli nedávným bojům v severní Nigérii; vyzývá celé mezinárodní společenství, aby v případě potřeby navýšilo obecně podíl pomoci pro uprchlické tábory v oblasti Sahelu a aby pomohlo předcházet dalším humanitárním krizím uprchlíků v tomto regionu; žádá EU, státy Sahelu, Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, Africkou unii a Hospodářské společenství států západní Afriky, aby koordinovaly své politiky ve prospěch uprchlíků, a tím umožnily přijetí uprchlíků, zajistily bezpečnost nejzranitelnějším skupinám a zavedly programy na podporu soběstačnosti; vyzývá hostitelské země, aby spolupracovaly s OSN a dalšími subjekty s cílem zlepšit zejména dostupnost obydlí, hygieny, zdravotní péče, vody, výživy a vzdělání a ochránit ohrožené děti; připomíná, že kromě poskytování přístřeší a ochrany je třeba usilovat o to, aby bylo posíleno ekonomické zajištění uprchlíků a vnitřně vysídlených osob, zajištěno spojení mezi rozdělenými rodinami a zlepšena dokumentace uprchlíků, aby se uprchlíci i vnitřně vysídlené osoby mohli pokud možno vrátit do oblasti, odkud pocházejí;

25. vyzývá státy a místní a regionální orgány, aby zavedly politiky na ochranu lidské bezpečnosti uprchlíků, přesídlených osob a nejzranitelnějších skupin s cílem bojovat proti terorismu, násilí páchanému na ženách, zneužívání a nedovolenému obchodu s drogami, zbraněmi a zbožím a obchodování s lidmi;

Odpovědnost a reforma vládních, soudních a bezpečnostních institucí

26. domnívá se, že současné problémy v oblasti lidských práv v Sahelu nelze oddělovat od obecné krize správy věcí veřejných, včetně značně rozšířené korupce ve veřejné správě, nízké úrovně poskytování základních služeb, špatného provádění sociálních a hospodářských práv a velkých výzev, pokud jde o dodržování zásad právního státu a zajišťování účinných pohraničních kontrol, především v rozlehlých a často řídko osídlených saharských regionech; lituje souvisejících případů narušení legitimacy institucí a politických systémů v regionu; obává se rizika dalšího konfliktu či budoucích nepokojů, nebudou-li tyto problémy dostatečnou měrou řešeny; připomíná, že přístup obyvatel k jejich přírodním zdrojům, ke vzdělání, zdravotní péči a k veřejným službám jsou základní práva, která musí být uplatňována efektivně, aby se trvale vyřešila otázka nestability v tomto regionu;

27. s velkým znepokojením si všímá úlohy těchto faktorů, které usnadňují pronikání mezinárodního organizovaného zločinu a teroristických sítí do tohoto regionu; zdůrazňuje závažné hrozby, které tyto faktory představují pro lidská práva, stabilitu regionu, veřejnou správu, právní stát a následkem toho i pro rozvojové vyhlídky, a potřebu těmto hrozbám čelit ku prospěchu obyvatel Sahelu; vyjadřuje obzvláště velké znepokojení nad „překupnickými hlavními tahy“, které využívají propustnosti hranic a procházejí Afrikou ze západu na východ a z jihu na sever od západoafričského pobřeží a usnadňují přepravu zbraní, narkotik, cigaret, ropy, padělaných léků a osob; poukazuje na dopad těchto činností na širší region a také na EU, kam směřuje velká část nedovoleného obchodu; poukazuje na nedávnou zprávu generálního tajemníka OSN o Sahelu, ve které dospěl k závěru, že historické obchodní trasy přes oblast Sahelu jsou k působení teroristických a zločineckých sítí nejnáchylnější; vítá úsilí, které země Sahelu vyvíjejí v boji proti terorismu a organizované trestné činnosti, zejména proti obchodování s těžkými zbraněmi, a vyzývá je, aby zintenzivnily regionální koordinaci a spolupráci, aby zvýšily úsilí o zabezpečení svých společných pozemních hranic a za tímto účelem zapojily Hospodářské společenství států západní Afriky (ECOWAS); vyzývá dále všechny tyto státy, aby společně s OSN a dalšími mezinárodními subjekty a partnery vytvořily ucelenou strategii proti obchodování s lidmi, která bude zahrnovat sběr a vyhodnocování dat, stíhání a trestání překupníků a opatření pro rehabilitaci a sociální začlenění obětí obchodování s lidmi, především žen a dívek; naléhavě žádá vedoucí představitele zemí oblasti Sahelu, aby spolupracovali na posílení systémů prosazování práva za účelem vymýcení všech druhů nezákonného obchodování, především ale obchodování s lidmi, které v této oblasti postihuje zčásti velmi mladé či chudé ženy;

Úterý, 22. října 2013

28. poznamenává, že oblasti Sahelu hrozí další destabilizace z důvodu šíření lehkých zbraní původem z Libye i jiné vážné dopady vyplývající ze situace v této zemi; zdůrazňuje, že nestabilita a špatná správa v Libyi zhoršují situaci, pokud jde o regionální obchod se zbraněmi, šíření ručních a lehkých zbraní, obchod s drogami a nelegální obchod;

29. odsuzuje zvýšený počet případů únosů a zajímání rukojmí v regionu, které se ukázaly jako velmi výnosné pro zločinecké a teroristické skupiny; vítá práci poradní skupiny Rady OSN pro lidská práva o dopadu, jež má zajímání rukojmí na lidská práva; vyzývá k mnohem intenzivnější spolupráci mezi vládami zemí Sahelu i ke spolupráci s vládami klíčových států v oblasti, jako je Alžírsko, Libye, Maroko a Súdán, stejně jako s EU a dalšími nadnárodními orgány, aby se zajistily účinné a koordinované reakce politických, bezpečnostních a soudních institucí na tyto problémy;

30. připomíná, že působení teroristických skupin nezná hranice a že různé organizace se za účelem páchání teroristické činnosti sdružují; připomíná, že skupina Boko Haram působí na většině území Nigérie a ohrožuje stabilitu Nigeru a že al-Káida islámského Maghrebu (AQMI), vedená třemi Alžířany (Abú Zajd, Jahjá Abú al-Hammám a Muchtár Belmuchtár), se pokouší destabilizovat jižní oblast Alžírsko; vítá vyslání mise Evropské unie pro pomoc na hranicích (EUBAM) do Libye, jejímž cílem je zajistit bezpečnost libyjských hranic; vyzývá proto státy oblasti Sahelu, aby koordinovaly své úsilí s cílem zajistit bezpečnost v celé oblasti počínaje hranicemi a aby zintenzivnily spolupráci v boji proti terorismu se všemi dotčenými státy, včetně Alžírsko, Nigérie, Maroka a Libye; vyzývá Evropskou unii, Africkou unii, Hospodářské společenství států západní Afriky a mezinárodní společenství, aby poskytly veškerou technickou, materiální a lidskou pomoc, již budou státy oblasti Sahelu potřebovat;

31. varuje před údajným šířením extremismu v zemích, v nichž proběhlo arabské jaro – v Tunisku, Egyptě a Libyi, a vyzývá místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku, aby zajistila, že proces spolupráce s vládami, institucemi a organizacemi občanské společnosti těchto zemí bude veden takovým způsobem, aby podpořil opravdu demokratické transformační procesy a zároveň zajistil stabilizaci sousedních regionů náchylných ke konfliktům, konkrétně Sahelu;

32. vyzývá země Sahelu, aby zahájily intenzivní spolupráci se Senegalem, Guineou-Bissau a Ghanou, které jsou tranzitními přístavy pro drogy pocházející od zločineckých skupin z Latinské Ameriky a směřující do Evropy; vyzývá EU, aby země Sahelu podporovala v boji proti tomuto obchodování;

33. považuje proto za klíčové podporovat v zemích Sahelu reformu institucí odpovědných za soudnictví, bezpečnost a základní služby, a napomoci tak obnově právního státu a vytvoření lepších podmínek pro přechod k demokracii, lidská práva, zajištění udržitelného rozvoje a legitimacy institucí; vybízí vlády zemí v oblasti Sahelu, aby pokračovaly v procesu decentralizace, přenesly moc a zdroje na místní orgány a posílily jejich kapacity, legitimitu a odpovědnost; zdůrazňuje zejména význam, jež mají jasné struktury odpovědnosti pro podporu účinnosti a transparentnosti, a vyzývá EU, aby spolupracovala s místními orgány na posílení mechanismů civilní kontroly a civilního dohledu a aby posílila protikorupční iniciativy; dále upozorňuje na to, že je nutné podporovat posilování interního a externího dohledu, jak je uvedeno v nové integrované strategii OSN pro oblast Sahelu, a mechanismy integrity pro policejní důstojníky, soudce a soudní úředníky;

34. poukazuje na naléhavou potřebu zajistit zejména v Mali odpovídající lidské a finanční zdroje pro ministerstvo spravedlnosti a odbornou přípravu jeho zaměstnanců; naléhavě žádá, aby vlády států oblasti Sahelu respektovaly nezávislost a nestrannost soudů, které jsou základními zárukami demokracie a právního státu; žádá země Sahelu, aby pokračovaly ve svém úsilí o zlepšení justičního vzdělávání; vyzývá EU, aby podporovala projekty nevládních organizací, které zvyšují povědomí pracovníků justice o lidských právech; navíc vyzývá malijské orgány, aby stíhaly úředníky, kteří jsou zapleteni do korupce a organizované trestné činnosti, což je klíčové opatření pro obnovení důvěry a snížení rizika budoucí nestability; konstatuje, že organizovaný zločin vyvolává korupci ve všech státních sférách; vyzývá tudíž země Sahelu, aby veškeré formy korupce důrazně odsoudily;

35. vítá skutečnost, že v nové integrované strategii OSN pro oblast Sahelu je kladen důraz na potřebu vytvořit a podporovat procesy pro hledání pravdy, národní konzultace o přechodném soudnictví, mechanismy soudní kontroly a programy odškodnění, včetně odškodnění pro oběti sexuálního násilí; vyzývá EU, aby ve spolupráci s příslušnými agenturami OSN poskytovala vládám zemí Sahelu pomoc při realizaci těchto reforem;

Úterý, 22. října 2013

36. vítá s nadšením dohodu mezi Senegalem a AU o vytvoření zvláštního tribunálu, který bude soudit bývalého čadského prezidenta Hissèna Habrého za válečné zločiny, mučení a zločiny proti lidskosti, a vítá dohodu mezi vládami Senegalu a Čadu, která umožňuje senegalským soudcům vést vyšetřování v Čadu; důrazně vyzývá politické představitele různých zemí v regionu a všechny veřejné orgány, aby konkretizovali a urychleně realizovali své odhodlání ukončit kulturu beztrestnosti údajných válečných zločinců a osob porušujících lidská práva v Čadu i jinde v regionu; v této souvislosti poznamenává, že Čad zůstává jedinou zemí Sahelu, která ještě nepodepsala Protokol o zřízení Afrického soudu lidských práv a práv národů připojený k Africké chartě lidských práv a práv národů; vyzývá Čad, aby tak učinil a dal tím jasně najevo své odhodlání trestat systémové porušování lidských práv a poskytovat odškodnění obětem; navíc vyjadřuje lítost nad tím, že Burkina Faso v nedávné době přijala zákon, který uděluje amnestii vedoucím představitelům státu; obává se, že toto vysílá špatný signál osobám, které v regionu porušují lidská práva, a že je to v rozporu s myšlenkou boje proti beztrestnosti;

37. s uspokojením přijímá mírové urovnání hraničního sporu mezi Nigerem a Burkinou Faso, které se obrátily na Mezinárodní soudní dvůr, jenž dne 16. dubna 2013 vydal své rozhodnutí, a vyzývá státy v oblasti Sahelu, aby tento příklad následovaly;

38. vyzývá státy oblasti Sahelu, aby spolupracovaly s Mezinárodním trestním soudem a umožnily mu tak svobodně a zcela nestranně vést svá šetření; žádá státy, které jsou smluvními stranami, aby vykonávaly mezinárodní zatýkácké rozkazy vydané Mezinárodním trestním soudem a aby jeho rozhodnutí prováděly bez zbytečného prodlení; navrhuje, aby OSN podporovala státy oblasti Sahelu při zřizování nestranných a nezávislých soudních orgánů, které budou pověřeny souzením pachatelů mezinárodních zločinů, podobně jako zvláštní soud pro Sierra Leone; poznamenává, že Mauritánie je jedinou zemí Sahelu a jednou z mála afrických zemí, které nepřistoupily k Římskému statutu Mezinárodního trestního soudu; vyzývá ji, aby tak učinila a dala tím jasně najevo, že odmítá kulturu beztrestnosti; v této souvislosti zdůrazňuje, že je důležité vytvořit politiku EU v oblasti přechodného soudnictví v souladu s akčním plánem EU pro lidská práva;

39. žádá všechny země v regionu, aby urychleně řešily neustále hlášené případy svévolných zatčení, špatného zacházení a zneužívání, k nimž údajně dochází navzdory právním předpisům, které tyto praktiky zakazují; vyjadřuje znepokojení zejména nad hlášeními o mučení ve vazebních zařízeních, svévolným zatýkání tisíců migrantů v Mauritánii a nad tím, že státní orgány odmítají i po dvou letech sdělit rodinám odsouzených vězňů informace o místě jejich pobytu; vyjadřuje také své znepokojení nad zprávami z Čadu o masovém špatném zacházení ve vazbě a o věznění bez soudního řízení a nad stovkami nucených vystěhování ve městě N'Djamena, spolu s nuceným mizením vězňů; poukazuje na to, že nucená mizení se v souladu s Římským statutem považují za válečný zločin; odsuzuje zprávy o extrémně špatných podmínkách v některých věznicích v regionu, zejména v Čadu a Mali, kde chybí základní zdravotní péče, což způsobuje vězňům velké utrpení; žádá země Sahelu, aby zlepšily životní podmínky vězňů a aby zejména zajistily bezpečnost nejzranitelnějších skupin, jako jsou ženy a děti; dále upozorňuje na nedávné tresty smrti, které byly uloženy malijskými soudy za ozbrojenou loupež, zločinné společenství, nezákonné držení střelných zbraní a jiné zločiny;

Občanské svobody a demokratická správa věcí veřejných

40. zdůrazňuje, že naléhavá otázka zajištění bezpečnosti v současném konfliktu v Mali by neměla odvádět pozornost od prvořadého cíle v regionu, jako jsou dialog na národní úrovni, který zahrne všechny skupiny obyvatelstva, řádná správa věcí veřejných a demokratické reformy jakožto hnací síla politické stability a udržitelnosti; poznamenává, že tyto otázky jsou nerozlučně spjaty se zlepšením v oblasti rozvoje a lidských práv; vyzývá všechny zúčastněné strany v Mali, aby byly při dosahování těchto cílů příkladem pro zbytek oblasti;

41. podporuje závazek, který je obsažen v rezoluci Rady bezpečnosti OSN, pomáhat malijským přechodným orgánům provádět plán na plnou obnovu ústavního pořádku, demokratické veřejné správy a jednoty státu, které jsou zásadními stavebními kameny celkového mírového procesu; považuje za zásadní vytvořit podmínky umožňující uspořádat svobodné, spravedlivé a demokratické volby v souladu s mezinárodními standardy; zdůrazňuje, že je zapotřebí překonat problémy spojené s přípravou voleb v táborech vnitřně vysídlených osob a uprchlíků, aby nedocházelo k jejich další politické marginalizaci; požaduje, aby v této otázce malijská vláda a její mezinárodní partneři okamžitě podnikli příslušné kroky; vítá dohodu podepsanou mezi malijskou vládou a tuarežskými povstanci, která otvírá cestu pro návrat malijské armády a správních orgánů na sever území a která odstranila největší překážku pro konání prezidentských voleb v červenci; zdůrazňuje, že je třeba zajistit bezpečnou účast žen volebním procesem;

Úterý, 22. října 2013

42. vítá využití volební pozorovatelské mise EU v malijských volbách; připomíná však, že je nutné, aby ESVČ zajistila odpovídající provádění doporučení volební pozorovatelské mise a jejich dlouhodobé a širší začlenění do politiky EU; domnívá se zejména, že volební pozorovatelská mise by mohla být pro volby v oblasti Sahelu přínosem díky její schopnosti monitorovat lidskoprávní aspekty a v případě potřeby o nich podávat zprávy delegacím EU s cílem podniknout potřebné kroky;

43. vyzývá malijskou vládu a mezinárodní společenství, aby se poučily z přechodu Nigeru k demokracii a z jeho ústavního procesu v letech 2010–2011, zejména pokud jde o rozsáhlé konzultace s občanskou společností a dalšími zúčastněnými stranami, snahy podporovat politickou účast žen jako kandidátek a podporu partnerů z řad občanské společnosti při sledování průběhu voleb občany, vzdělávání voličů a voličských činnostech; zdůrazňuje, že důležité, aby celá oblast Sahelu nadále podporovala Niger s cílem upevnit důvěru občanů v demokratický systém a dále se zabývat novými ústavními požadavky na zvýšení transparentnosti a boj s korupcí při řízení těžebního průmyslu, včetně zveřejnění všech velkých těžebních smluv a informací o příjmech z nich získaných;

44. hluboce lituje omezování svobody projevu, shromažďování a sdružování v oblasti Sahelu; je obzvláště znepokojen zprávami o obtěžování, zastrašování a zatýkání novinářů, politických oponentů, odborářů, představitelů církve a dalších aktivistů z řad občanské společnosti a obránců lidských práv v Čadu; dále je znepokojen zatýkáním pokojných demonstrantů v Mauritánii a údajným násilím vůči nim a údajnými pokusy umlčet opozici v Mali, včetně zatýkání žurnalistů a politických oponentů a cenzurou sdělovacích prostředků; zdůrazňuje v této souvislosti, že v oblasti Sahelu je důležité podporovat obránce lidských práv, nezávislou občanskou společnost, včetně ženských sdružení, a svobodné sdělovací prostředky, jakožto klíčové prvky v životě demokratické společnosti, a to zejména v době voleb; vítá pozitivní vývoj v oblasti svobody projevu, shromažďování a sdružování všude v regionu a vyzývá EU, aby podněcovala místní partnery k dalšímu zlepšování; dále vyzývá EU, aby podporovala mapování občanské společnosti jako základ pro efektivnější podporu a pomáhala při něm; doporučuje, aby EU pomáhala občanské společnosti a obráncům lidských práv jak strategicky, tak finančně a aby zavedla dlouhodobé výměny, včetně výměn uskutečňovaných prostřednictvím příslušných delegací EU;

45. domnívá se, že ochrana a podpora svobody projevu jsou zásadní pro rozvoj aktivní a angažované občanské společnosti, která může náležitě přispívat k rozvoji celého regionu; odsuzuje v této souvislosti jakékoliv pokusy o cenzuru, zastrašování novinářů nebo aktivistů v oblasti lidských práv a o jakýkoliv přímý či nepřímý nátlak na soukromé nebo státní sdělovací prostředky;

46. žádá země v oblasti Sahelu, aby ukončily veškeré svévolné zatýkání a zastrašovací kampaně vůči tisku a sdělovacím prostředkům, obráncům lidských práv nebo členům opozice; vyzývá země v saharské oblasti Sahelu, včetně států severní Afriky, aby plně respektovaly svobodu projevu pokojných skupin a jejich právo demonstrovat; vyzývá soudní orgány, aby soudní řízení s vězněnými opozičními představiteli byla spravedlivá a aby při nich byly dodržovány platné právní předpisy; žádá země v oblasti Sahelu, aby podporovaly pluralismus stran a umožnily politickým uskupením, která respektují právní stát, soutěžit ve volbách bez obavy z represí, a aby obyvatelstvu umožnily účast ve volbách;

Rozvoj, humanitární pomoc a lidská práva

47. znovu zdůrazňuje, že bezpečnost a rozvoj v zemích Sahelu jsou nerozlučně spjaty, jak je uvedeno ve strategii EU na podporu bezpečnosti a rozvoje v oblasti Sahelu z roku 2011; zdůrazňuje význam stability v oblasti bezpečnosti, hospodářství, politiky, dodržování lidských práv a základních svobod v oblasti Sahelu pro dlouhodobou úspěšnost rozvojových politik; připomíná však, že k zajištění bezpečnosti v tomto regionu je třeba investovat do rozvojové pomoci, aby obyvatelstvo získalo dostatečné zdroje, které umožní větší stabilitu v regionu; domnívá se, že tím by se ve značné míře předešlo nelegálním činnostem a obchodování, které jsou důsledkem extrémní chudoby, nedostatku prostředků a vyhlídek do budoucna;

48. s patřičnou vážností si všímá extrémní a všudypřítomné chudoby v celé oblasti Sahelu, a zejména v Mali, Nigeru, Čadu a Burkině Faso, ale také v Mauritánii; uznává neblahý dopad chudoby vyhlídky na naplňování lidských práv; konstatuje, že chudoba a nedostatečný rozvoj mají nepřiměřený dopad na ženy a dívky, a vyjadřuje velké znepokojení nad vysokou úmrtností rodiček a dětí mladších pěti let v tomto regionu; upozorňuje na nepřímou úměrnost mezi úrovní vzdělání matek a mírou úmrtnosti dětí; poukazuje proto na důležitost podpory vzdělávání dívek; zdůrazňuje, že podle zjištění OSN je úmrtnost mezi lépe vzdělanými rodičkami nižší, a vyzývá proto k zajištění dostupného vzdělání pro všechny; poukazuje na skutečnost, že rychlý nárůst populace, často s roční mírou přesahující 3 %, zvyšuje tlak na schopnost

Úterý, 22. října 2013

vlád ochránit i ta nejzákladnější hospodářská a sociální práva; proto považuje za poskytnout lepší přístup ke zdravotnickým službám, a – pokud jde o sexuální a reprodukční práva – zvláště ke službám plánovaného rodičovství;

49. zdůrazňuje vzájemnou závislost rozvoje, demokracie, lidských práv, řádné veřejné správy a bezpečnosti v oblasti Sahelu; znovu připomíná svou podporu přístupu k rozvojové spolupráci založenému na lidských právech a demokratické odpovědnosti, přičemž tato spolupráce musí vycházet ze spojení účasti na místní úrovni a znalostí za účelem dosažení rozvojových cílů v oblasti; dále připomíná svou podporu silným, účinným a nezávislým donucovacím kontrolním mechanismům, do nichž budou zapojeny parlamenty, další skutečně reprezentativní subjekty a místní a regionální občanská společnost na vnitrostátní i mezinárodní úrovni; připomíná a podporuje závazky EU zavést přístup k rozvojové spolupráci EU založený na lidských právech, jak se uvádí rovněž ve strategii EU v oblasti lidských práv a v jejím akčním plánu;

50. opět připomíná, že je nezbytné podmínit rozvojovou pomoc jednotlivým státům dodržováním základních práv; znovu potvrzuje, že přidělování finančních prostředků v rámci evropské rozvojové pomoci může být účinné, pouze pokud bude Unie moci řádně kontrolovat způsob, jakým jsou tyto prostředky použity s cílem ujistit se, že nedochází ke zneužití ve vztahu k jejich původnímu účelu; znovu připomíná, že pro účinnou ochranu lidských práv je nezbytné zlepšit soudržnost mezi vnějšími a vnitřními politikami Unie v souladu s cíli EU v oblasti rozvoje;

51. vyzývá Evropskou komisi, aby v souladu s předem zjištěnými potřebami obyvatelstva využila v oblasti Sahelu všechny prostředky pro rozvoj: evropský nástroj pro demokracii a lidská práva, Evropský rozvojový fond, finanční nástroj pro rozvojovou spolupráci, prostředky určené pro odolnost v oblasti Sahelu;

52. vyzývá Evropskou unii, aby podporovala veškerá opatření zemí v oblasti Sahelu, nevládních organizací a občanské společnosti pro zlepšení přístupu ke zdravotní péči, zejména pro nejzranitelnější skupiny obyvatelstva; vyzývá mezinárodní organizace, aby pokračovaly v úsilí o vymýcení HIV/AIDS, tuberkulózy, malárie a zánětu mozkových blan, které jsou příčinou četných úmrtí; zdůrazňuje, že pro posílení zdravotních systémů je nutné vytvořit a uplatňovat zdravotní programy, zároveň je ovšem nutno zohlednit skutečnost, že pokrok v oblasti léčby HIV/AIDS, tuberkulózy, malárie a dalších nemocí zkomplikovala celosvětová hospodářská krize; poukazuje na to, že část obyvatel oblasti Sahelu tvoří kočovníci, kteří nemají ke zdravotní péči snadný přístup; vyzývá v této souvislosti k podpoře informačních a vzdělávacích kampaní o zdravotní péči;

53. odsuzuje skutečnost, že rozpočtové škrty v oblastech, jako je zajištění potravin, zdraví nebo vzdělání, jež jsou klíčové pro dosažení rozvojových cílů tisíciletí, zhoršují i nadále potravinovou a humanitární krizi v oblasti Sahelu; zdůrazňuje, že strukturální opatření v oblasti zemědělství, zajištění potravin a výživy, stejně jako konkrétní opatření pro vymýcení jevu zabírání půdy, jsou nezbytná pro posílení udržitelného růstu podporujícího začlenění a pro zajištění toho, aby se potravinové krize v oblasti Sahelu každoročně neopakovaly;

54. domnívá se, že politická nestabilita v oblasti Sahelu spolu s vážným suchem, které se dotýká milionů lidí, závažným způsobem ohrožuje demokracii, právní stát a dodržování lidských, sociálních a ekonomických práv, což má nepříznivý dopad na životní podmínky obyvatelstva; připomíná, že právní stát, řádná veřejná správa a dodržování lidských práv jsou nezbytné pro stabilitu států, bezpečnost a respektování základních svobod;

55. vyzývá místní a regionální orgány, aby společně s občanskou společností vytvořily účinné podmínky bezpečnosti a dodržování lidských práv v zemích v oblasti Sahelu a na jejich hranicích s cílem co nejoptimálněji uplatňovat rozvojové politiky a politiky související s humanitární pomocí;

56. vyzývá vlády zemí v oblasti Sahelu, aby řešily hlavní příčiny krize prostřednictvím strategie udržitelného hospodářského rozvoje, která by reagovala na politické, hospodářské a sociální obavy občanů, jako je dostupnost potravin, vzdělání, zdravotní péče, zaměstnání, bydlení, rozdělování bohatství, důstojné životní podmínky atd.;

57. zdůrazňuje, že je nutné bojovat proti korupci, aby se posílila legitimita institucí, a řešit narůstající množství rozvojových problémů a problémů v oblasti lidských práv v regionu; konstatuje, že přístup k základní zdravotní péči a vzdělání je vlivem různých forem korupce velmi poškozen; vyzdvihuje rovněž důležitost svobodné a organizované občanské společnosti a sdělovacích prostředků, jež by monitorovaly a hlásily porušování lidských práv;

Úterý, 22. října 2013

58. konstatuje, že ženy hrají v rozvoji oblasti Sahelu zásadní úlohu, především co se týče výživy, zajištění a produkce potravin, neboť jsou to právě ony, které v první řadě pracují v zemědělství, přestože je pro ně stále téměř nemožné vlastnit půdu, kterou obhospodařují; vyzývá Komisi, aby uznala klíčovou úlohu žen, kterou plní v oblasti drobného zemědělství při zajišťování potravin, a aby investovala do programů určených na jejich podporu; trvá na tom, že by se strategie Unie měla rovněž zaměřit na opatření, jejichž účelem je zajistit, aby nejhroženější osoby, obzvláště na venkově, mohly využívat odborného vzdělávání v oblasti zemědělství a vzdělávání v oblasti výživy, dobrého zdraví a pracovních podmínek a v případě potřeby také záchranné sítě; zdůrazňuje, že aby byli drobní zemědělci, zejména ženy, schopni nejen udržitelné zemědělské produkce, ale mohli také rozvíjet své výrobní kapacity, musí mít lepší přístup k mikroúvěrům, aby mohli investovat do lepších semen, hnojiv a zavlažovacích systémů a také do nástrojů nutných na ochranu plodin před škůdci a nemocemi;

59. zdůrazňuje, že je zcela nezbytné, aby humanitární pomoc EU přispívala k dosažení rozvojových cílů tisíciletí; zdůrazňuje, že je důležité dosáhnout cíle týkajícího se zlepšení zdraví matek, aby se snížila jejich úmrtnost a zajistil všeobecný přístup k sexuálnímu a reprodukčnímu zdraví a plánování rodičovství; upozorňuje na důležitost vzdělání a zvyšování informovanosti ohledně sexuálního a reprodukčního zdraví jako nedílné součásti programu zaměřeného na zdraví žen;

60. konstatuje, že se objevují varovné signály, že oblast Sahelu v letošním roce postihne závažná potravinová a výživová krize, a vyzývá Komisi, aby odpovídajícím způsobem financovala svou humanitární pomoc tomuto regionu;

61. zdůrazňuje naléhavé problémy, jako jsou hladomor, sucha, dlouhodobý hlad a neschopnost vlády zabezpečit dostupnost základních potravin, které jsou hlavní příčinou nespokojenosti místního obyvatelstva; znovu zdůrazňuje, že je třeba zlepšit schopnost vlády zajistit dostupnost potravin za pomoci zvýšení financování a politické podpory aliance pro odolnost v oblasti Sahelu (AGIR-Sahel) a prostřednictvím regionálního a komplexního přístupu k řešení hlavní příčiny nedostatečného zajištění potravin;

62. vyzývá Evropskou unii, aby ve spolupráci se zeměmi v oblasti Sahelu zavedla prioritní rozvojové politiky založené na přístupu vycházejícím z lidských práv a základních svobod, jejichž cílem by bylo zmírnit potravinovou krizi, podvýživu a hladomor, odolávat suchu a bojovat proti přírodním katastrofám; vyzývá Evropskou komisi, aby co neoptimálněji využívala prostředky vyčleněné na boj proti podvýživě (123,5 milionu EUR v roce 2012) v souladu s těmito prioritními politikami, aby byly pokryty potřeby dotčeného obyvatelstva a podpořen rozvoj místních kapacit těchto zemí s cílem zajistit pozitivní dopad pomoci;

63. připomíná, že je nezbytné dlouhodobé úsilí o zajištění odolnosti vůči suchu v oblasti Sahelu, což by umožnilo zamezit opakujícím se potravinovým krizím a využívání rozsáhlé humanitární pomoci pokaždé, když nastane nové období sucha; zdůrazňuje, že pro toto úsilí je nezbytné trvalé partnerství mezi vládami, regionálními institucemi, dárci a finančními institucemi, a to po vzoru iniciativy AGIR Sahel, k níž dala popud Evropská unie;

64. se zvláštním znepokojením konstatuje, že v celé oblasti Sahelu je ještě stále problémem přístup k pitné vodě; znovu připomíná, že pro zajištění rozvoje regionu by měl být hlavní důraz kladen na zajištění základních potřeb obyvatel této oblasti; zdůrazňuje, že důležitá část rozvojové pomoci, kterou poskytuje EU, musí být určena na řešení této otázky; v tomto ohledu vítá všechny mezinárodní iniciativy, které se zaměřují na snížení nedostatku vody v oblasti Sahelu;

65. zdůrazňuje, že pro zlepšení každodenního života obyvatel Sahelu a pro podporu rozvoje regionu, který bude mít v roce 2040 150 milionů obyvatel, je nezbytný dlouhodobý přístup založený na dostupnosti vzdělání pro všechny;

66. společně s OSN vyzývá státy v oblasti Sahelu a regionální subjekty, aby pro rozvoj uvolnily nové zdroje; vítá právě zahájené konzultace zvláštního vyslance generálního tajemníka OSN pro Sahel s Africkou rozvojovou bankou a doporučuje, aby se tyto konzultace rozšířily na Světovou banku a další mezinárodní finanční instituce za účelem vytvoření fondu pro opatření v oblasti Sahelu; vítá integrovanou platformu tohoto navrhovaného fondu pro zdroje, koordinaci regionálních rozvojových projektů se zvláštními potřebami zemí v oblasti Sahelu; vybízí EU, aby odpovídajícím způsobem upravila a koordinovala svou vlastní strategii;

67. vyjadřuje znepokojení nad celkovou situací těžby uranu v oblasti Sahelu, zejména v souvislosti s útokem skupiny MUJAO v severním Nigeru dne 23. května 2013; zdůrazňuje, že závažná porušení bezpečnosti u nigerských uranových

Úterý, 22. října 2013

dolů by mohla mít katastrofické následky pro místní obyvatelstvo a stabilitu regionu, a proto vyzývá k tomu, aby nigerské orgány a jejich mezinárodní partneři věnovali maximální pozornost otázce bezpečnosti; navíc zdůrazňuje, že je důležité zajistit bezpečnost při těžbě uranu; dále vyzývá těžební společnosti, aby zajistily, aby byl uran těžen odpovědně, s plným souhlasem místních komunit a minimálním negativním dopadem na okolní obyvatelstvo a jejich životní prostředí;

68. s patřičnou vážností si všímá častých krizí v oblasti potravin a výživy a jiných mimořádných humanitárních situací v oblasti Sahelu a jejich dopadu na nezákladnější lidská práva; vítá významné zapojení EU a jejích členských států do úsilí o řešení humanitárních krizí v oblasti Sahelu; zdůrazňuje, že boj proti nedostatečnému zajištění potravin má klíčový význam jak pro podporu míru, tak pro posilování lidských práv; domnívá se, že by se pro tento účel měla posilovat místní produkce a vlastnictví, distribuční sítě a mobilita zdrojů; konstatuje, že v roce 2012 Komise poskytla celkovou pomoc ve výši 338 milionů EUR, z čehož 174 milionů EUR bylo věnováno na naléhavou humanitární pomoc, řešení potravinových krizí, a že GŘ ECHO uvolnilo na humanitární pomoc 172 milionů EUR, z čehož 58 milionů bylo využito v Mali;

69. vyzývá Unii, aby nadále vyvíjela a zintenzivnila úsilí o posílení humanitární pomoci v oblasti Sahelu, aby zajistila úzkou koordinaci mezi mezinárodními agenturami pro humanitární pomoc, občanskou společností, místními a regionálními orgány a vládami, aby uvolnila nezbytné částky 10. ERF (660 milionů EUR na období 2007–2013) a prostředky aliance pro odolnost v oblasti Sahelu (AGIR Sahel) (172 milionů EUR pro rok 2012); vítá rozpočet ve výši 1,5 milionu EUR vyhrazený pro alianci AGIR Sahel v rámci 11. ERF s cílem zvýšit odolnost států v oblasti Sahelu;

70. podtrhuje, že je nutné, aby všechny země v oblasti Sahelu uplatňovaly politiky pro vytváření základních sociálních infrastruktur a základních sítí (kanalizačních sítí, sítí zdravotnických referentů, dopravních a telekomunikačních sítí) s cílem zajistit neutrální, všeobecnou a neomezenou, řádnou a účinnou distribuci humanitární pomoci; očekává, že státy a místní a regionální orgány zajistí trvanlivost a dostupnost těchto sítí;

Situace v oblasti lidských práv žen, dětí a menšin

71. co nejdůrazněji odsuzuje přetrvávající, často dědičné, otroctví v oblasti Sahelu, zejména v Mauritánii, kde se údajně týká početné menšiny obyvatel; konstatuje, že otroctví existuje v rámci pevného kastovního uspořádání a přetrvává i přes jeho oficiální zrušení v této zemi v roce 1981 a jeho výslovné prohlášení za trestný čin v roce 2007; vyjadřuje své hluboké znepokojení, pokud jde o institucionalizaci těchto praktik sahající až do sféry veřejné správy; dále konstatuje, že se vláda Mauritánie velice zdráhá připustit přetrvávající a silně rozšířenou existenci otroctví a že doposud je znám pouze jeden případ úspěšně ukončeného trestního řízení proti majiteli otroků; naléhavě vyzývá vládu Mauritánie, aby dostala svým vnitrostátním i mezinárodním právním závazkům a povinnostem a účinně odstranila všechny podoby otroctví a přijala právní předpisy zakazující otroctví a stanovící mimo jiné postupy odškodnění; dále též naléhavě vyzývá orgány Mauritánie, aby přestaly pronásledovat a dokonce věznit aktivisty organizací občanské společnosti vedoucích kampaň za ukončení otroctví, kteří jsou obviňováni z odpadlictví od víry; vyzývá v této souvislosti Komisi a členské státy, aby i nadále podporovaly činnost mauritánských i mezinárodních organizací bojujících proti otroctví, například zvláštního zpravodaje OSN pro soudobé formy otroctví a Mezinárodní organizace práce;

72. s velkou obavou konstatuje, že otroctví přetrvává v širší oblasti Sahelu a že v Mali, Nigeru i jinde je k práci nucen velký počet lidí; naléhavě vyzývá příslušné vnitrostátní a mezinárodní orgány, aby v této souvislosti přijaly příslušná opatření a monitorovaly uplatňování právních předpisů, které otroctví zakazují a označují za trestný čin, a zejména se zaměřily na postavení a zranitelnost žen a dívek; vybízí příslušné orgány, aby vypracovaly programy zaměřené mimo jiné na pomoc při rehabilitaci a opětovném začleňování obětí, shromažďování údajů a pořádání informačních kampaní, neboť otroctví považují mnozí za přirozený stav a společenská hierarchie je spjata s kulturním přesvědčením; vybízí místní orgány, aby vytvořily strategie a programy zaměřené na začlenění bývalých otroků do společnosti pomocí zajištění prostředků na živobytí a přiměřeného přístupu k pracovním místům;

73. vyjadřuje znepokojení nad porušováním základních práv dětí v oblasti Sahelu, zejména nad násilím a diskriminací na základě pohlaví, nad obecně rozšířenou dětskou prací, nad údajným zadržováním nezletilých osob ve věznicích pro dospělé v Mauritánii, v Mali a na dalších místech a nad náborem dětských vojáků do pravidelné armády v Čadu; vyzývá EU, aby úzce spolupracovala s vládami v oblasti Sahelu s cílem zajistit ukončení těchto praktik;

Úterý, 22. října 2013

74. vyjadřuje hluboké znepokojení nad důkazy o dětské práci v malijských zlatých dolech, v zemědělství, lesnictví a dalších hospodářských odvětvích, do nichž jsou údajně zapojeny i šestileté děti; konstatuje, že platné právní předpisy států v oblasti Sahelu dětskou práci zakazují; konstatuje rovněž, že těžba zlata je obzvláště nebezpečná; vyzývá proto malijské orgány, aby uplatňovaly návrhy politik obsažené v jejich akčním plánu pro boj s dětskou prací (PANETEM) z června roku 2011 a aby aktivněji podporovaly vzdělání pro všechny; vyzývá EU ke spolupráci s Mezinárodní organizací práce (MOP) a dalšími vnitrostátními i mezinárodními organizacemi s cílem zcela vymýtit dětskou práci v Mali; vyzývá všechny státy v oblasti Sahelu, aby bojovaly proti dětské práci a podporovaly vzdělání;

75. s velkým znepokojením konstatuje, že podle statistických údajů nevládních organizací pracujících v Mali přes 3 miliony dětí mladších 17 let; vyjadřuje politování nad touto situací, zejména s ohledem na skutečnost, že tento stav je výsledkem nízké míry vzdělání a nízké gramotnosti;

76. připomíná, že EU se hlásí k zásadám kimberleyského procesu, zavádí programy akčního plánu pro prosazování práva, správy a obchodu v oblasti lesnictví (FLEGT) a usiluje o co nejširší prosazování základních mezinárodních norem v oblasti sociální ochrany, práce a životního prostředí, stejně jako v oblasti sociální odpovědnosti podniků; vyzývá EU a státy v oblasti Sahelu, aby zvážily možnost zavedení postupu sledovatelnosti zlata po vzoru kimberleyského procesu, pokud jde o diamanty; trvá na tom, že je nezbytné, aby evropské společnosti, které mají pobočky v zemích tohoto regionu, zajistily, aby ony samy dodržovaly tyto základní normy a mezinárodní pokyny v oblasti sociální odpovědnosti podniků; připomíná, že EU brzy zavede zásadu podávání zpráv za jednotlivé země;

77. vyjadřuje značné znepokojení nad zprávami o únozech dětí za účelem vymáhání výkupného a jejich prodeje v Čadu a v jiných zemích v této oblasti; konstatuje, že děti jsou prodávány uvnitř státu i do zahraničí jako nucená pracovní síla, k nucenému sňatku a za účelem sexuálního vykořisťování; dále konstatuje, že v některých případech byly děti uneseny a prodány mezinárodním agenturám pro adopci;

78. vyzývá státy v oblasti Sahelu, aby podporovaly přístup všech dětí, jak chlapců, tak dívek, ke vzdělání, a zajistily přístup ke vzdělání pro všechny kočovné obyvatele bez diskriminace na základě rasy, kasty nebo etnického původu; vyzývá státy v oblasti Sahelu, aby podporovaly politiky odborného vzdělávání a přístupu k vysokoškolskému vzdělání a zaměstnanosti s cílem poskytnout mladým lidem v oblasti Sahelu perspektivu do budoucnosti a ochránit je tak před spáry teroristických skupin; trvá na tom, aby životní podmínky dětí ve školách odpovídaly minimálním požadavkům na zdraví, bezpečnost a důstojnost a aby se zajistilo, aby děti nebyly týrány či vystaveny svým opatrovníkem žebraří;

79. vyzývá k vytvoření a sledování účinných politik v oblasti zdravotnictví a vzdělávání určených nejzranitelnějším obyvatelům, jako jsou ženy a děti, a zaměřených na splnění rozvojových cílů tisíciletí: základní vzdělání pro všechny, zlepšení zdraví matek a dostupnost zdravotní péče pro všechny, boj proti HIV/AIDS a všem infekčním chorobám; vyzývá Evropskou unii, aby se v rámci 11. EFR v rámci své činnosti v oblasti Sahelu zaměřila především na mládež a aby vypracovala ambiciózní politiku v oblasti vzdělávání; připomíná význam politik zaměřených na ženy a na přístup k zaměstnání;

80. oceňuje významnou úlohu žen v procesu stabilizace a rozvoje Sahelu a vyzývá k tomu, aby byl posílen jejich zásadní vliv na předcházení konfliktům, zachování a obnově míru, ale také v oblasti bezpečnosti, politiky a hospodářského rozvoje; vybízí rozvojové partnery, aby finančně podporovali projekty, které se zaměřují zvláště na osamostatnění žen v tomto regionu;

81. vyjadřuje své znepokojení nad diskriminací, jíž čelí ženy a dívky ve značné části této oblasti a která má podobu mimo jiné nucených sňatků, sňatků dětí, sexuálního vykořisťování, nedostatečného vzdělání a velice rozšířené praxe mrzačení ženských pohlavních orgánů, včetně obrázky a tradičních zvyků, jakými jsou sororátní nebo levirátní sňatky, i nad diskriminací v oblasti přístupu ke vzdělání, k zaměstnání respektujícímu jejich práva a ke zdravotní péči; vyzývá k zavedení politik na ochranu lidských práv a rovnosti žen a mužů ve spolupráci se všemi rozvojovými činiteli působícími v této oblasti, zaměřených zejména na dodržování, ochranu a prosazování práv žen, k nimž patří sexuální a reprodukční práva bez diskriminace na základě rasy, kasty, věku, příslušnosti k etnické skupině či určitému vyznání, stavu, původu a skutečnosti, zda je určitá osoba migrující či nikoli; zdůrazňuje, že je nutné více usilovat o to, aby reformy spojené se správou a právním státem odpovídaly specifickým potřebám žen;

Úterý, 22. října 2013

82. žádá země v oblasti Sahelu, aby přijaly právní předpisy a konkrétní opatření, jež by zakazovaly jakoukoliv formu násilí páchaného na ženách, včetně domácího a sexuálního násilí, sexuálního obtěžování a škodlivých tradičních praktik, jako je mrzačení ženských pohlavních orgánů a nucené sňatky, a to především nezletilých dívek, a stanovily příslušné sankce; zdůrazňuje, jak důležitá je ochrana obětí a poskytování cílených služeb a že je současně třeba bojovat proti beztrestnosti útočníků a zaručit, že tyto trestné činy budou vyšetřeny, souzeny a náležitě potrestány a že spravedlnost bude plně dostupná pro všechny ženy, aniž by byly jakkoli diskriminovány na základě náboženství či etnického původu; zdůrazňuje, že domácí násilí není soukromou záležitostí rodiny a že omlouvání násilí na základě kulturního či náboženského přesvědčení je nepřijatelné;

83. naléhá na země v oblasti Sahelu, aby přezkoumaly své právní předpisy týkající se žen a vlastnických práv; zdůrazňuje, že je důležité, aby ženy vlastnily půdu, kterou obdělávají a na které žijí;

84. naléhavě žádá mezinárodní společenství, aby věnovalo více finančních prostředků na podporu práv žen a zlepšování jejich postavení v tomto regionu; vítá úsilí Africké unie ve vztahu k právům žen a připomíná klíčovou úlohu společenství ECOWAS při zajišťování stability v tomto regionu; vyzývá země v oblasti Sahelu, aby posílily svou spolupráci za účelem zahájení informačních kampaní o právech žen za účasti nevládních organizací, občanské společnosti, OSN a EU; vyzývá EU, aby spolupracovala s regionálními subjekty za účelem podpory vzdělávání dívek a aby podporovala opatření na posílení finančního zabezpečení a potenciálu žen jako klíčového faktoru pro zajištění sociální, politické a ekonomické emancipace žen; dále vyzývá k tomu, aby byl v politice kladen důraz na zlepšení zdravotní péče o ženy;

85. vyzývá rovněž země v oblasti Sahelu, aby zajistily, aby všechny dívky byly při narození zaregistrovány a následně se jim dostalo základního vzdělání; vyzývá EU, aby spolupracovala s regionálními subjekty za účelem podpory vzdělávání dívek a aby podporovala opatření na posílení finančního zabezpečení a potenciálu žen jako klíčového faktoru pro zajištění sociální, politické a ekonomické emancipace žen; dále vyzývá k tomu, aby byl v politice kladen důraz na zlepšení zdravotní péče o ženy;

86. vyzývá Komisi, ESVČ a Radu, aby podněcovaly více zemí tohoto regionu k tomu, aby ve svých právních předpisech výslovně stanovily práva žen a dívek a aby upřednostňovaly programy zabezpečující tato práva, zejména přístup k veřejným službám, mj. v oblasti vzdělávání, přístupu k právům na sexuální a reprodukční zdraví, k bezpečným úvěrům na potraviny, půdu a výrobní prostředky, zejména ve venkovských oblastech, a ke zdravotní péči a soudnímu systému s cílem posílit finanční nezávislost žen tím, že se jim dostane pomoci při přechodu z neformálního do formálního pracovního sektoru, a podpořit jejich zapojení do politických a hospodářských rozhodovacích procesů a odstranit všechny formy násilí páchaného na ženách a dívkách, včetně nucených sňatků v útlém věku a barbarské praktiky mrzačení ženských pohlavních orgánů;

87. žádá zvláštního zástupce EU pro oblast Sahelu a zvláštního zástupce EU pro lidská práva, aby vypracovali společná opatření pro účinnější zabezpečení práv žen v tomto regionu, a to tím, že budou bojovat proti beztrestnosti v případech násilí na základě pohlaví a všech dalších typů násilí, které ohrožují důstojnost žen; naléhavě žádá Komisi, ESVČ a partnerské státy, aby učinily z práv žen a rovnosti pohlaví prioritu bilaterálních programů pomoci a aby poskytovaly dlouhodobé a spolehlivé financování iniciativ, které jsou zaměřeny na posílení postavení žen a na podporu rovnosti mezi ženami a muži; odsuzuje zejména násilí, neboť je základní překážkou plného požívání společenské a hospodářské svobody žen; zdůrazňuje, že podpora rovnosti mezi ženami a muži by měla být považována za průřezové téma;

88. vítá právní status vztahů osob stejného pohlaví v Mali, Nigeru, Čadu a Burkině Faso; lituje však, že stále přetrvává společenská diskriminace; vyjadřuje hluboké znepokojení nad uplatňováním zákonů o „veřejném pohoršování“ a zákonů zakazujících shromažďování za „nemorálními účely“ vůči komunitě lesbických žen, gayů, bisexuálů a transsexuálů v Mali a v celém regionu; doufá, že lidé utlačovaní během povstání v severním Mali se mohou znovu bezpečně začlenit do své společnosti; vyjadřuje hluboké znepokojení nad přetrvávající kriminalizací vztahů lesbických žen, gayů, bisexuálů a transsexuálů v Mauritánii, které formálně může u mužů vést k odsouzení k trestu smrti ukamenováním na veřejnosti; konstatuje nicméně, že nejsou důkazy o tom, že by tento trest byl kdy použit; přesto naléhavě vyzývá vládu Mauritanie, aby spolupracovala s občanskou společností na reformách svých právních předpisů a pomohla zlepšit životy lesbických žen, homosexuálů, bisexuálů a transsexuálů;

89. je přesvědčen, že pro mír a rozvoj v oblasti Sahelu má zásadní význam přístup k situaci a rozvoji tuarežského obyvatelstva založený na právech a otevřeně řešící historické křivdy, přičemž je třeba zohlednit rovněž skutečnost, že Tuaregové žijí v oblastech, kde žijí i další etnické skupiny; vítá vývoj, jehož v této oblasti dosáhl Niger, avšak naléhavě vyzývá všechny státy s významným počtem tuarežských obyvatel, včetně zemí mimo oblast Sahelu, jako jsou Alžírsko a Libye, aby spolupracovaly se zástupci této komunity s cílem vyřešit na politické a institucionální úrovni problémy nedostatečného rozvoje a nevrzivosti; poukazuje také na rozmanitost kultur v oblasti Sahelu; domnívá se, že je třeba umožnit všem těmto populacím obnovit mírové soužití; vybízí vlády v dané oblasti, aby všechny tyto populace zapojily do sociálních a politických dialogů a do rozhodovacích procesů;

Úterý, 22. října 2013

Doporučení pro politiky EU pro oblast Sahelu

90. vítá jmenování zvláštního zástupce EU pro oblast Sahelu a výrazný lidskoprávní prvek v jeho mandátu; očekává, že nový zvláštní zástupce EU bude úzce spolupracovat se zvláštním zástupcem EU pro lidská práva, kanceláří žalobce Mezinárodního trestního soudu, Úřadem vysokého komisaře pro lidská práva a obránci lidských práv a pozorovateli v regionu při prosazování dodržování lidských práv a mezinárodního humanitárního práva; vyzývá k náležité koordinaci zejména mezi zvláštním zástupcem EU pro oblast Sahelu a zvláštním zástupcem EU pro jižní Středomoří a také se zvláštním zástupcem EU pro oblast Afrického rohu, protože krize v Africe s sebou nesou rozsáhlé regionální následky, mají tendenci přelévat se za hranice a mají geostrategický vliv; z tohoto důvodu naléhavě žádá EU, aby se věnovala účinnému koordinování všeho úsilí EU v Africe, zejména zvládnutí krizí a činností po skončení konfliktu, a vyzývá proto vysokou představitelku Unie, místopředsedkyní Komise, aby takovouto koordinaci zajistila;

91. podtrhuje význam provádění závazků politiky EU v oblasti lidských práv, včetně jejích obecných zásad týkajících se dětí a ozbrojených konfliktů, násilí páchaného na ženách a dívkách a boje proti všem formám diskriminace žen, na podporu dodržování mezinárodního humanitárního práva, ochrany civilistů v misích a operacích společné bezpečnosti a obranné politiky, a také komplexní politický přístup EU týkající se provádění rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 1325 a 1820 o ženách, míru a bezpečnosti, včetně monitorování vývoje v této oblasti a podávání zpráv o něm;

92. vyjadřuje politování nad skutečností, že strategie EU na podporu bezpečnosti a rozvoje v oblasti Sahelu přijatá dne 21. března 2011 ani závěry týkající se této strategie přijaté Radou pro zahraniční věci dne 23. března 2012 nezmiňují podporu rovnosti mezi ženami a muži, situaci žen či ochranu jejich práv;

93. vítá strategickou činnost v rámci strategie EU pro oblast Sahelu, včetně podpory a prosazování řádné veřejné správy a řešení konfliktů v rámci regionu; domnívá se však, že tato strategie stále nestaví dostatečně do centra svého zájmu lidská práva, právní stát, podporu demokracie, účinnou hospodářskou správu a důsledná protikorupční opatření jako klíčové prvky pro podporu propojení rozvoje a bezpečnosti; naléhavě vybízí orgány EU, aby v brzké době začaly spolupracovat na přezkumu strategie a zařadily do ní konkrétní návrhy na:

- a) řešení těžké situace uprchlíků a vnitřně vysídlených osob v regionu,
- b) řešení palčivého problému otroctví, obchodování s lidmi a jiných forem nelegálního obchodování a pašování, které, jak se již ukázalo, poškozují lidská práva a bezpečnost v regionu,
- c) zlepšení situace žen, dětí a menšin,
- d) efektivní a účinné směřování pomoci a nabízení další podpory vládám v rámci zásady „více za více“,
- e) ukončení povědomí beztrestnosti, včetně podpory opatření, která jsou již navrhována nebo uplatňována v Mali a na dalších místech,
- f) ochranu občanských svobod a zlepšování demokratické veřejné správy za pomoci inkluzivních volebních postupů a důvěryhodného zastoupení a podpory občanské společnosti;
- g) ochranu kulturní rozmanitosti a kulturního dědictví;

94. doporučuje, aby EU zvážila možnost cílených sankcí (zmrazení aktiv, zákazu vydávání víz a dalších nástrojů) vůči osobám, které nejvíce porušují lidská práva v Mali i na dalších místech v této oblasti;

95. vítá nedávnou zprávu generálního tajemníka OSN o situaci v oblasti Sahelu; bere na vědomí přístup „4x4“, jehož cílem je podpořit veřejnou správu, bezpečnost, humanitární požadavky a rozvoj jako součást integrované strategie; vítá zejména výrazné začlenění lidskoprávního rozměru do této strategie a vyzývá EU, aby ji i nadále podporovala; dále vyzdvihuje důraz integrované strategie OSN na zlepšení účasti, na podporu místní a regionální veřejné správy, na posilování společenské a bezpečnostní soudržnosti, na rozvoj systémů včasného varování pro budoucí hrozby a zejména na posilování

Úterý, 22. října 2013

a zpeřňování vnitrostátních a regionálních mechanismů pro lidská práva; vyzývá EU, aby ve spolupráci a v souladu s OSN uplatnila podobný celostní přístup k otázkám udržitelnosti, bezpečnosti, humanitárním a rozvojovým otázkám a lidským právům takovým způsobem, který uznává v zásadě nadnárodní, přeshraniční a propojenou povahu problémů v oblasti Sahelu;

96. zdůrazňuje trvalý a zásadní význam většího zapojení EU do spolupráce s africkými regionálními aktéry, jako je Africká unie, ECOWAS, Svaz arabského Maghrebu, a využití afrických regionálních nástrojů pro lidská práva s cílem dosáhnout v oblasti Sahelu trvalého pokroku, co se týče lidských práv a demokratických iniciativ; naléhavě vyzývá sousední země, jako je Senegal, Alžírsko a Maroko, aby se ujaly vedení a pomohly k vytváření skutečné regionální dynamiky, která posílí hospodářský rozvoj tohoto regionu a lidská práva; připouští, že aby byla řešení problémů v oblasti Sahelu trvalá, musí vzejít z oblasti samotné a její obyvatelé za ně musí převzít odpovědnost; vyzývá avšak EU, aby plnila svůj závazek spolupracovat s partnery z oblasti Sahelu a podporovat je všemi vhodnými prostředky, které umožní zlepšit kvalitu života obyvatel dané oblasti, a posilovat vztahy s jejich demokratickými vládami;

Otázka lidských práv v uprchlických táborech v Západní Sahaře a táborech v oblasti Tindúf

97. vítá a připomíná zprávu generálního tajemníka OSN z dubna roku 2013 o situaci v Západní Sahaře, která zdůrazňuje „kritický význam řešení konfliktu v Západní Sahaře, jako součást širší strategie pro oblast Sahelu“, a také, že „otázka lidských práv zůstává důležitá pro jakékoliv řešení konfliktu“; bere rovněž na vědomí, že pokračující konflikty v oblasti Sahelu a zejména existence teroristických skupin, jako je například AQMI v severním Mali a jižním Alžírsku, jsou zdrojem destabilizace v Západní Sahaře i v celém regionu; poukazuje rovněž na negativní vliv konfliktu na regionální integraci, která by měla zahrnovat Maroko a Alžírsko a mohla poskytnout významné příležitosti pro demokratizaci a hospodářský rozvoj, a tím posílit bezpečnost obyvatel celé oblasti Sahelu a Sahary;

98. znovu potvrzuje svou podporu rezolucím OSN o Západní Sahaře; vyzývá k plnému dodržování lidských práv a základních svobod saharawinských obyvatel, a to včetně svobody sdružování, svobody projevu a práva na pokojné demonstrace;

99. zdůrazňuje, že v Západní Sahaře a v táborech v oblasti Tindúf je třeba řešit otázku lidských práv, a to aniž by se předjímalo konečné politické uspořádání či projevoval názor na toto uspořádání; opakuje nicméně, že sebeurčení je základním lidským právem, jak stanoví článek 1 Mezinárodního paktu OSN o občanských a politických právech, a že územní celistvost je jednou ze zásad mezinárodního práva; připomíná rovněž rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 1754 (2007), která vyzývá jednotlivé strany, aby se do vyjednávání zapojily v dobré víře a bez podmínek „s cílem dosáhnout spravedlivého, trvalého a vzájemně přijatelného politického řešení, které by umožnilo lidu Západní Sahary rozhodovat o své budoucnosti“; připomíná tuto výzvu, aby Maroko a Fronta Polisario pokračovaly ve vyjednávání mírového řešení konfliktu, a opět poukazuje na práva Saharawinců na sebeurčení; upozorňuje na příležitost, kterou přinášejí politické a demokratické reformy v Maroku, a zároveň bere na vědomí rozsáhlejší povinnosti, které tyto reformy znamenají pro dodržování lidských práv především obyvatel Západní Sahary; obává se, že pětadvacetileté odkládání uspořádání referenda či dosažení jakékoli jiné formy oboustranně přijatelného politického řešení zvyšuje odcizení Saharawinců a potenciál pro násilné činy, a to zejména mezi mladými lidmi; vyzývá EU, aby se více angažovala a podporovala OSN, která vybízí zúčastněné strany, aby obnovily přímá jednání s cílem dosáhnout mírového a trvalého řešení konfliktu;

100. vzhledem k tomu, že politické řešení konfliktu v Západní Sahaře, usmíření a stav lidských práv jsou úzce propojeny, vyzývá Komisi a členské státy k větší aktivitě při řešení konfliktu v Západní Sahaře a k tomu, aby kromě podpory vyjednávání OSN také využívaly různé nástroje vnější politiky (například posilování dohledu nad stavem lidských práv a nad informovaností policie a bezpečnostních sil, podporu demokratických reforem včetně decentralizace nebo boje s diskriminací v tomto regionu) s cílem podporovat nesporně potřebné budování důvěry mezi zneprátenými stranami;

101. vyjadřuje hluboké znepokojení nad nedávnou zprávou zvláštního zpravodaje OSN pro otázky mučení, který odhalil důkazy, že maroťtí představitelé zadržovali osoby z politických důvodů, vystavovali vězně saharawinského původu mučení a znásilňování, unášeli protestující osoby do pouště a zde je ponechávali s cílem zastrašit je, a záměrně a často se zaměřovali na zastánce nezávislosti, a to i v jejich domovech; poukazuje na další velmi rozšířená obvinění, že dochází k nuceným zmizením a nespravedlivým procesům; upozorňuje zejména na odstranění protestního tábora Gdeim Izik

Úterý, 22. října 2013

v listopadu roku 2010, kde si značné násilí vyžádalo třináct obětí na životech, a na následný soud s 25 Saharawinci v únoru roku 2013, z nichž mnozí byli známí aktivisté v oblasti lidských práv; poukazuje na skutečnost, že Maroko trvá na tom, že proces byl spravedlivý a řádný, a na pozitivní hodnocení některých mezinárodních pozorovatelů, avšak zároveň připomíná znepokojení zvláštního zpravodaje OSN nad využitím vojenského soudu, nařčeními z mučení a nad neschopností marockých orgánů tato obvinění prošetřit; bere na vědomí závěry některých nevládních organizací a pozorovatelů v oblasti lidských práv týkající se údajného zpolitizování řízení, chybějících důkazů a nepřiměřených trestů, kdy dvacet osob bylo odsouzeno k trestům pohybujícím se mezi dvaceti lety odnětí svobody a doživotním trestem; vítá proto souhlas marocké vlády s doporučením Národní rady pro lidská práva, podle kterého by civilisté neměli být v budoucnosti souzeni vojenskými soudy; naléhavě vyzývá marockou vládu, aby toto doporučení uvedla do praxe; vyjadřuje zároveň politování nad tím, že se toto rozhodnutí nebude týkat osob, které již byly odsouzeny; naléhavě rovněž vyzývá marockou vládu, aby prováděla všechna doporučení obsažená ve zprávách OSN a Národní rady pro lidská práva a aby nadále rozvíjela kulturu dodržování lidských práv; vyzývá v této souvislosti marocké orgány k okamžitému propuštění všech saharawinských politických vězňů, ke spolupráci s občanskou společností a jinými subjekty za účelem zajištění transparentnosti a spravedlnosti soudních procesů v zemi a k vyšetření a stíhání představitelů bezpečnostních sil, kteří měli být do svévolných zatčení, mučení a jiných forem zneužití pravomocí zapojeni;

102. odsuzuje porušování lidských práv, které postihuje saharawinské ženy a které se projevuje zejména obtěžováním a sexuálním násilím,;

103. znovu připomíná obavy Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva obsažené ve zprávě z roku 2006 o omezování svobody slova, shromažďování a sdružování v Západní Sahaře; poukazuje na tvrzení Maroka, že povoluje „demonstrace vsedě“ a jiné formy protestů; vyjadřuje politování nad zjevnými institucionálními překážkami, jež klade Maroko nevládním organizacím hájícím nezávislost tím, že brání jejich zákonné registraci a uznání, což je nezbytné pro to, aby mohly účinně působit ve svých komunitách; odsuzuje mnohdy přísné tresty za „podrývání územní celistvosti Maroka“, což je součástí právních předpisů údajně používaná proti Saharawincům, kteří mírumilovně hájí nezávislost; připomíná zjištění nezávislé expertky OSN v oblasti kulturních práv, že marocké orgány potlačují určité aspekty saharawinské kultury; opakuje výzvu nezávislé expertky OSN ke zrušení těchto opatření a k podpoře plné kulturní rozmanitosti; pozitivně v této souvislosti hodnotí ustanovení o kulturních právech, která byla začleněna do nové marocké ústavy; vítá vytvoření saharawinského televizního kanálu; důrazně podporuje uplatňování těchto ustanovení v plném rozsahu;

104. hluboce lituje skutečnosti, že ve středu 6. března 2013 Maroko vykávalo ze země delegaci čtyř poslanců Evropského parlamentu; konstatuje, že cílem delegace byla návštěva oblasti Západní Sahary, prošetření stavu lidských práv a setkání se zástupci mise MINURSO; vyjadřuje hluboké politování nad postojem marockých orgánů a žádá Marocké království, aby nezávislým pozorovatelům, poslancům, tisku a humanitárním organizacím umožnilo volný přístup a volný pohyb na území Západní Sahary;

105. připomíná obavy Úřadu OSN pro projektové služby (UNOPS), že Západní Sahara je stále jednou z nejvíce zaminovaných oblastí světa; konstatuje, že náslapné miny v Západní Sahaře od roku 1975 tragicky připravily o život 2 500 obětí a nadále ohrožují tisíce saharawinských nomádů a představují zásadní překážku pro vyřešení konfliktu v Západní Sahaře a situace uprchlíků; oceňuje proto činnost mise MINURSO, marocké královské armády, Fronty Polisario a organizace Landmine Action a dalších při mapování a odminování zasažených oblastí; vítá skutečnost, že Fronta Polisario podepsala ženevskou výzvu k zákazu protipěchotních min; vybízí všechny subjekty, aby učinily maximum pro poučení obyvatelstva, pomoc obětem a odstranění veškeré zbývající munice; dále konstatuje, že Maroko je jednou z mála zemí – a jednou z pouze tří afrických zemí –, které nepodepsaly Smlouvu o zákazu min; vybízí Maroko, aby tak učinilo na znamení svého odhodlání prosazovat mír a budovat důvěru;

106. poukazuje na případ saharawinských žen a na jejich důležitou úlohu v saharawinské společnosti, především v uprchlických táborech, kde míra negramotnosti prudce poklesla; zdůrazňuje klíčovou úlohu žen při organizaci

Úterý, 22. října 2013

saharawinských institucí a na jejich vysokou účast na rozhodovacích procesech všech úrovní, počínaje místními výbory až po parlament a vládu; upozorňuje na úlohu, kterou západosaharské ženy hrají při udržování míru, podpoře dialogu a řešení konfliktu, stejně jako při ochraně saharawinské společnosti a struktury;

107. je znepokojen chudobou a nedostatkem základních služeb v uprchlických táborech, které spravuje Fronta Polisario v blízkosti města Tindúf, a to především co se týče výživy, zdravotní péče a přístupu k pitné vodě; vítá humanitární pomoc, kterou poskytuje EU prostřednictvím úřadu ECHO dotčeným uprchlíkům; vyzývá přesto mezinárodní subjekty, aby účinněji soustředily, koordinovaly a posílily svou pomoc a aby ji v případech potřeby navýšily s cílem stabilizovat humanitární situaci a zlepšit podmínky v táborech; opakuje doporučení zvláštního zpravodaje OSN pro adekvátní bydlení, aby byly pro tento účel vyčleněny dostatečné mezinárodní finanční prostředky; poukazuje nicméně na fungující systémy správy v táborech a vítá aktivní účast občanské společnosti spolu se značným zapojením žen do správy i v občanské společnosti; dále vítá důraz, který společnost i navzdory omezeným zdrojům klade na vzdělání; konstatuje nicméně nedostatek jasné dokumentace o přesném počtu obyvatel v táborech; vyzývá orgány Fronty Polisario, aby případně za pomoci Alžírka provedly nebo umožnily pravidelná sčítání či formální registrace;

108. vyjadřuje obavu z toho, že chudoba v táborech v oblasti Tindúf spolu s nedostatkem dlouhodobých vyhlídek pro mnoho uprchlíků je činí náchylnými k radikalizaci v duchu náboženských fundamentalistů; poukazuje na nebezpečí spojené s náborem mladých lidí pro zločinecké nebo teroristické organizace a upozorňuje na prostupné hranice regionu, kvůli kterým hrozí snazší a hlubší pronikání džihádistických skupin ze severního Mali i odjinud; odsuzuje únos tří evropských humanitárních pracovníků z tábora Rabuni, k němuž došlo v říjnu 2011; zdůrazňuje proto prvořadý význam zajištění bezpečnosti táborů; vyzývá alžírské orgány, aby se chopily své odpovědnosti a napomohly zlepšení situace v oblasti lidských práv v táborech v oblasti Tindúf; vyjadřuje plnou podporu programu UNHCR, jehož účelem je podpořit budování důvěry díky umožnění vzájemných návštěv rodin z Tindúfu a ze Západní Sahary;

109. poznamenává, že zatímco většina mezinárodních pozorovatelů a zprávy Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva, Africké komise pro lidská práva a práva národů, Centra Roberta F. Kennedyho pro spravedlnost a lidská práva a organizace Human Rights Watch neodhalily mnoho důkazů systematického a institucionálního porušování lidských práv v táborech, mnoho zúčastněných subjektů, včetně marocké vlády, marockých nevládních organizací a některých bývalých obyvatel táborů v oblasti Tindúf, tvrdí, že orgány Fronty Polisario omezují svobodu projevu a pohybu obyvatel; poukazuje na to, že Fronta Polisario tato obvinění rázně odmítá a je ochotna spolupracovat s orgány OSN pro lidská práva; vyzývá proto Frontu Polisario, aby nezávislým pozorovatelům v oblasti lidských práv umožnila plný, pravidelný a volný přístup do táborů a aby byla jakákoliv obvinění řádně prošetřena;

110. vítá úsilí o lepší dokumentování případů údajného porušování lidských práv v Západní Sahaře, zejména prostřednictvím Národní rady pro lidská práva, jejíž kanceláře se nacházejí v Al-Ajúnu a Dachle, které ocenila OSN; poukazuje na pozitivní práci Národní rady pro lidská práva a vyzývá marockou vládu, aby pomohla posílit její nezávislost a kompetence a zajistila provádění jejich doporučení; vybízí navíc Národní radu pro lidská práva, aby zvýšila úsilí o budování vztahů se Saharawinci, kteří odmítají marockou vládu, a aby zaručila řádné projednání jejich stížností; vítá skutečnost, že Maroko přijalo v roce 2012 tři z pěti doporučení Rady OSN pro lidská práva týkající se situace v oblasti lidských práv v Západní Sahaře, a vyzývá Maroko, aby přijalo i zbývající dvě doporučení; vítá rovněž pozvání ad hoc mezinárodních delegací ze strany Maroka, včetně pozvání zvláštního zpravodaje OSN pro otázky mučení, a skutečnost, že tato pozvání byla přijata; naléhavě vyzývá marocké orgány, aby povolily vyšetřovací mise dalších mezinárodních organizací, jako je Africká komise pro lidská práva a práva národů a Evropský parlament; vyzývá všechny příslušné strany, aby i nadále takto spolupracovaly s orgány OSN pro lidská práva; podporuje vznik oficiální mise MINURSO- Mezinárodní výbor Červeného kříže v oblasti Fadret Leguiaa, která by přistoupila k exhumaci a vrácení ostatků rodinám poté, co vyšetřovací tým Baskické univerzity objevil společné hroby;

111. bere nicméně na vědomí závažná a zpochybňovaná obvinění proti správním orgánům Maroka i Fronty Polisario; připomíná, že generální tajemník OSN nedávno zdůraznil „nezávislé, nestranné, komplexní a nepřetržité monitorování situace v oblasti lidských práv v Západní Sahaře i v táborech“; konstatuje v této souvislosti, že OSN v dubnu 2013 neaktualizovala mandát mise MINURSO, aby zahrnoval i lidskoprávní rozměr; vybízí OSN, aby tak učinila nebo případně

Úterý, 22. října 2013

vytvořila nový trvalý a nestranný orgán pro lidská práva, jehož úkolem by byl dohled nad celkovou situací v oblasti lidských práv a podávání zpráv o ní a také vyšetřování jednotlivých stížností; žádá, aby takový orgán zahrnul do své činnosti Marokem ovládanou část Západní Sahary, tábory v oblasti Tindúf a další území ovládaná Frontou Polisario;

112. vybízí vlády Maroka a Alžírska, aby rozvíjely a posilovaly jejich politický dialog s cílem zlepšit dynamiku regionu a předcházet nárůstu napětí, což bude ku prospěchu celého mezinárodního společenství;

113. naléhavě vyzývá vysokou představitelku Unie, místopředsedkyni Komise a zvláštního zástupce EU pro lidská práva, aby nabídli marockým orgánům a správním orgánům Fronty Polisario v oblasti Západní Sahary a Tindúfu vzdělávací programy v oblasti lidských práv určené příslušníkům policie a dalších bezpečnostních složek, zaměstnancům soudů a místních správních orgánů, sdělovacím prostředkům a organizacím občanské společnosti; tyto programy budou vycházet z politických reforem směřujících k demokracii, právnímu státu a dodržování lidských práv, jež Maroko zahájilo, aniž by byla dotčena jednání o politické dohodě ohledně konfliktu v Západní Sahaře, naopak cílem programů bude podpora těchto jednání;

o

o o

114. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční a bezpečnostní politiku, zvláštnímu zástupci EU pro lidská práva a zvláštnímu zástupci EU pro oblast Sahelu, členským státům EU, vládám a parlamentům zemí v oblasti Sahelu, Maroku, Alžírsku a Frontě Polisario, generálnímu tajemníkovi OSN a Radě bezpečnosti, vysokému komisaři OSN pro lidská práva, předsedovi Africké unie a generálnímu tajemníkovi Komise Africké unie a předsedovi společenství ECOWAS a předsedovi Komise společenství ECOWAS.
